Otuz ikinci sene. Sayı: 4364 – 8

Tasviri Efkâr

Başmuharriri: Ebüzziya zade Velid

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

NUSHASI 5 KURUŞTUR

Telefon: 20520

Telg. Tasviriefkâr İstanbul

Perşembe 9 Mayıs 1940

Dikkat:

Zengin ve eğlenceli müsabakamıza aid tafsilâtı 7 nci sayfamızda okuyunuz.

Bir milletin ıztırabı müsbet bir şeydir. Bir milletin büyüklüğü, o ıztıraba karşı gösterdiği alâka ile ölçülür.

AKİL MUHTAR

(Şerhi 7 inci sayfamızdadır)

İNGİLİZ KABİNESİ İSTİFAYA DAVET EDİLDİ

Fakat Chamberlain Dün Çok Şiddetli Tenkitlere Rağmen Mevkiini 281 Reyle Muhafaza Etti

Günün yazısı

Mösyö Çemberlayn'ın Şayanı dikkat Sözleri

Kariler, Avrupa devlet ricalinin sık sık söyleyip gazetelerin sütunlarını dolduran nutuklarını okumak zahmetine katlanırlar mı, katlanmazlar mı? Bilmiyoruz. Fakat biz itira edelim, ki daha on gün evvel alelâd bir kari olduğumuz günlere kadar gazetelerde tahsisan ve (tercihan) okuduğumuz yazılar, bilhassa bu nutuklardı.

Çünkü siyaset adamları, hele devleti idare eden adamlar, bilhassa böyle çok karışık ve tehlikeli zamanlarda herhangi bir hakikati tebarüz ettirmek ve yapacakları şeyleri ilân ederek fikirleri tenvir eylemek için değil, bilâkis hakikatleri gizlemek ve kabilse karşılarındaki düşmanları yanlış yollara sevketmek için uzun boylu söylenip durmak itiyadındadırlar.

Cihan Harbindenberi, kendi hesabımıza, bunun o kadar çok tecrübesini yaptık, o kadar çok nümunesini gördük, ki böyle nutuklara karşı tabiatile bizde bir tehaşi hissi hasıl oldu ve ondan dolayı da (bir dirhem şeker tadı almak için, bir okka keçi boynuzu çiğnemek) kabilinden müfekkiremizi tazyik ile satırlar arasında bir hakikat şemesi bulacağız diye üç sütun gevezelik okumak itiyadından vazgeçtik.

Fakat bu defa tekrar gazeteciliğe başladığımızdanberi, istiyerek veya istemiyerek bu nutukları da, dediğimiz veçhile, keçi boynuzu çiğner gibi, okumak, hattâ dikkatle okumak zahmetine katlanıyoruz. Maamafih şurasını da itiraf edelim, ki dün gazetelerde Mösyö (Çemberlayn) ın yeni nutkunu okurken sıkılmak değil, bilâkis biraz ferah ve zevk bile duyduk.

İngiliz Başvekili şayanı dikkat bir soğukkanlılıkla, muhalif mebusların şiddetli tenkitleri karşısında kendini hiç şaşırmaksızın, hiç itidalini bozmaksızın, sâkin ve selis bir ifade ile (Norveç) harekâtının son aldığı şekli anlatıyor ve hiçbir hakikati itiraf etmekte zerre kadar tereddüt göstermiyor. Mösyö Çemberlayn bilhassa (Norveç) ten çekilişin İngiliz ve Fransız efkârı umumiyesi üzerinde hasıl ettiği suitesiri de uzun uzadıya mevzuubahis ederek, bu suitesirleri tabii gördüğünü, maamafih fazla teessüre, hele nevmidiye kapılmanın doğru olmadığını, çünkü (Norveç) harekâtına bitmiş nazarile bakmanın, hele Almanların Norveçte behemehal galip vaziyette oldukları na hükmetmenin de aslâ tecviz edilmemesi lâzım geldiğini de ilâve ediyor.

İngiliz parlâmentosunda cereyan eden bu mühim müzakerenin safahatını okurken insan İngiliz milletinin de, o milleti temsil eden hükûmetin de siyasi sahada gösterdikleri olgunluğu takdir etmekten nefsini menedemiyor.

Hükûmet ne kadar acı da olsa hiç bir hakikati hiçbir suretle memleketten ve milletten gizlemiyor, kendinde gizlemek salâhiyetini görmüyor. Yalnız bazı askerî harekât hakkında malûmat verilmediyse bu da düşmanı ikaz etmek endişesinden ileri gelmiş bulunuyor, harekât bittikten sonra ise saklanacak bir şey kalmıyarak, bütün hâdisat olduğu gibi efkârı umumiye önüne vazediliyor.

Milletin mukadderatına ait en mühim mesleleri bile yalnız İngiliz mil-

(Devamı 5 inci sayfamızda)

Ebüzziya Zade

VELİD

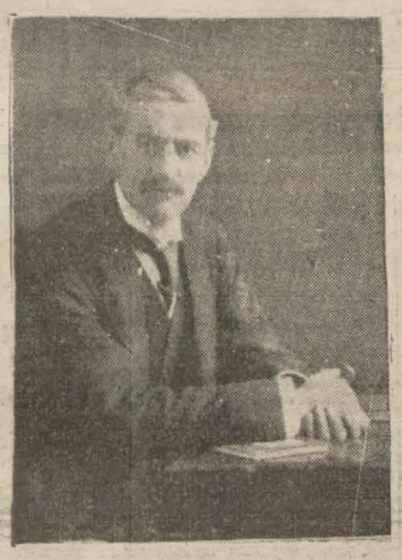

Dün çok şiddetli hücumlara uğrayan Chamberlain

Londra, 8 (Hususi) — Uzun ve yorucu müzakerelerden sonra, Avam Kamarası, Chamberlain hükûmetine, 200 muhalif reye karşı 281 reyle itimad beyan etmiştir.

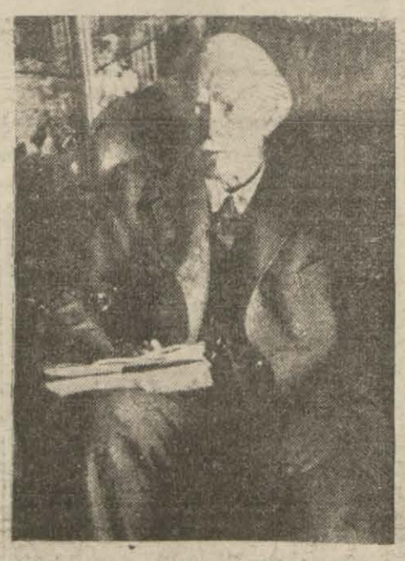

Chamberlain hükûmetine istifa teklif eden Lloid George

Londra, 8 (Hususi) — Avam Kamarasında Norveç hakkındaki müzakerelere devam edilmiştir.

Meclis, gayet heyecanlı bir hava

(Devam 7 inci sayfamızda)

Resmî Otomobiller Tahdit Ediliyor

Kendilerine otomobil verilecek şahısların makamlarını bildiriyoruz

Ankara, 8 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bütçe encümeni, resmî daire ve müesseselerle, dvlete ait diğer idarelerin kullanacakları otomobiller için geçen sene bir lâyiha hazır-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

ÜCRET - MAAŞ MESELESİ

Başvekil Dün Mecliste Beyanatta Bulundu

Ankara, 8 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtez'in başkanlığında toplandı. Orman umum müdürlüğü ile posta, telgraf ve telefon ve vakıflar, devlet hava yolları umum müdürlükleri teşkilât kadrolarına ait kanun lâyihalarının müzakeresine geçilmiş ve bu münasebetle söz alarak kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam şu izahatı vermiştir:

Malûmu âliniz, bu gönderilmiş olan kadrolar geçen sene kabul buyurmuş olduğunuz barem kanununun ahkâmına tevfikan heyeti celilenize takdim edilmesi lâzım gelen devlet teşkilâtına ait maaşlı ve ücretli kadrolardır.

Esasen, devletin daimî kadrosuna dahil memuriyetlerin maaş olması ci

(Devamı 5 inci sayfamızda)

Başvekil Dr. Refik Saydam

Yeni tersane için on milyon lira ayrıldı

İngiltereye ısmarlanacak on milyonluk vapur bedelile yerli bir tersane yapılacak

İngiltereye sipariş edilecek on bir vapur için müzakerelerin bittiğini, fakat bazı zarurî sebepler dolayısile bu siparişten sarfınazar edildiğini yazmıştık.

(Devamı 7 inci sayfamızda)

HOLANDA TEHLİKELİ DAKİKALAR YAŞIYOR

Herkes vazifesi başında muhtemel bir taarruz bekliyor

Holandanın Yüksek Milli Müdafaa Meclisi

Londra, 8 (Hususi) — Amerika radyosundan alınan bir habere göre Almanların Bremen ve Dusseldorf istikametlerinden Holandaya hücum ettikleri bildirilmiştir.

Holandanın geniş mikyasta askeri hazırlıklar yapmasının buna sebep olduğu söylenmiştir. Bu havadis tahakkuk etmemiştir. Bununla beraber vaziyet ciddiyetini muhafaza etmektedir. Dün akşam saat 22 den itibaren Holanda ile bütün yabancı memleketler arasındaki telefon muhavereleri kesilmiştir. Sabahleyin

(Devamı 3 üncü sahifemizde)

Gayda yine tehdit ediyor

Yazdığı bir makalede İtalyanın Balkanlarda sulh istediğini bildirdi

Roma, 8 (Hususi) — Giornale d'İtalia gazetesi, muhtemel bir harpte, Fransa ve İngilterenin Cebelüttarık boğazını kapayarak İtalyayı tecrid etmek tehdidlerini «yeni ve meşum bir hayal» olarak tavsif eden bir makale neşretmiştir.

Yazıda bu tecridin bir işe yaramıyacağı, zira İtalyanın Balkanlarla sulh halinde yaşadığını ve sulh içinde yaşamağa devam edeceğini, ayni zamanda memleketinin Balkanlılarla teşriki mesai etmek istediği mevzuu bahsedilmektedir.

Münakalât Vekâleti

Armatörlerin dileklerini kabul etti

Ankara, 8 (Hususi) — Son kararlar üzerine bazı müşkül vaziyetlerle karşılaşan İstanbullu armatörler, buraya gelerek Münakalât Vekâletile temaslarda bulunmuşlardır. Armatörlerin esas itibarile dilekleri haklı görülmüş ve Vekâlet tarafından kabul edilmiştir. Heyet bunun üzerine İstanbula dönmüştür.

Mareşal Voroşilof vazifeden uzaklaştı

Yerine mareşal Timoçenko'nun tayin edildiği bildiriliyor

Halef Maraşal Timoçerko

Selef Maraşal Voroşilof

Moskova, 8 (A.A.) — Tass — Sovyetler Birliği yüksek Sovyet meclisi riyaset divanı, müdafaa halk komiseri Mareşal Voroşilof'u bu vazifesinden affederek Sovyetler Birliği

(Devamı 3 üncü sahifemizde)

YURT YAZILARI

EFELER DIYARINDA

Bir gece yarısı, Menderesin sağ kıyısından düşmanın gerisine geçtik

— 3 — YÖRÜK ALİ EFE MİLLÎ MÜCADELE HATIRALARINI ANLATIYOR!

Yörük Alinin sofrasında insan, bir nahiyede bulunduğunu unutuyor. Ter temiz, ütülü, sakız gibi örtü ve peçeteli, gümüş çatal kaşıklı, çiçekli bir yemek masası. 940 modeli pırıl pırıl radyodan perde perde Karmen co - şuyor.

— Bu havalardan hoşlanırsın diye senin için açtım bunu..

— Seni dinlemeği tercih ederim efe.. Meselâ, yemekten sonra bir Zeybek şarkısı...

Gevrek gevrek gülüyor:

— Buldun şarkı okuyacak adamı! İnanmazsın belki; ömrümde ne bir şarkı söylemiş, ne bir oyun oynamışımdır.

— Ne biçim Zeybeklik bu?

— Sen de şaş, ben de şaşayım; besbelli kazara Efe olmuşum ben.

— Peki düşkünlüklerin?

— Hiç yoktur. Bir kadeh içki içmedim şimdiye kadar. Kumar da bilmem. Öteki işlerle de başım hoş değildir. On yedi yaşımda iken evlendim. O gün bugün yuvama sadığımdır.

Kendimi tutamıyarak sordum:

— Doğru söyle Efe, dağlarda iken hiç kız kaçırmadın mı?

Çatalını bıçağını elinden bıraktı, sert sert yüzüme baktı:

— Ne dedin, ne dedin?.. Kız mı kaçırmak?.. Elin namuslu evlâdına göz mü koymak? Yuh olsun öyle Zeybekliğe! İçimizde böyle bir südü bozuk çıksa da kız kaçırsa, temyizi istinafi yoktur, en hafif cezası idamdır onun. Efe; gebertin keratayı, der. Lâhzada köpek gibi leşi serilir soysuzun!

Yarıda kalan bahse dönmek istedim:

— O müthiş, kanlı savaşla Aydına girdiniz, sonra?

— Aydında üç gün kaldık. Düşman büyük bir kuvvetle geldi, Aydını tekrar aldı. Biz de yine Çine - Aydın köprüsüne döndük. Kuvvet, sayı farkını gözönüne getirin, başka türlü yapamazdık. Aradaki fark o kadar büyüktü ki, bunu hiçbir nisbetle, rakamla ifade etmeğe imkân yoktur. Yalnız, bizim içimizde bir iman vardı: Ergeç bütün nisbetleri, rakamları yeneceğiz!

Çekildiğimiz bu noktada üç dört gün müsademe ile vakit geçirdik. Bir yandan da Aydına tekrar hücum için kuvvet topluyorduk. Bu sırada düşman, bir gece baskınile bütün kuvvetlerimizi dağıttı. Biz de Çineye çekildik. Beş altı gün orada kaldık. Sonra Dalana gittik, milis teşkilâtı yaptık, mülâzim Zekâi Beyin kumandasında tabur teşkil ettik. Bu arada Demirci Mehmet Efe de harekete iştirak etmek üzere Umurlu'ya geldi. Biz de Dalamada hazırlığımızı tamamlıyorduk. Nihayet Köşkte yaptığımız toplantıda Üçyol'dan taarruza karar verdik ve bu cepheye vardık, düşmanla temas ettik. 24 saat süren şiddetli bir muharebeden sonra düşmanı kovaladık, amma arkasından o bizi kovaladı.

Baktık ki, iş böyle sökmiyecek, baskın hareketlerini azalttık, cephe teşkilâtı kurduk. Umurlu ile Köşk arasında Çayyüzü mevkiinde kuruldu ilk cephemiz. Ben Aydın cenup mıntakası kumandanı idim. Demirci Efe de Menderes millî alayile Çiftlik cephesini tesis etmişti.

İşte bir seneden fazla da bu şekilde mücadele ettik.

İnönü harplerinden evveldi, zannederim 336 haziranında düşman büyük, umumî bir taarruza geçmiş bizi, Uşak ve Menderesi takip ederek Çala kadar bozmuştu. Bunun üzerine Boz dağında ikinci millî Aydın alayını - yüzbaşı Baha beyle - kurup Sarayköy cephesini tuttuk. Oradan, taarruz etmek üzere Çal kazasının Ortaköy karyesine doğru uzandık ve

Yörük Ali Efenin başka bir resmi

YAZAN.
Kandemir

düşmanla çarpıştık. Fakat, artık ordu teşekkül etmiş, kuvvetlenmişti. Bana «Hele biraz istirahat et!» dediler. Böylece millî kuvvetimizi 57 inci fırkaya devrettim, ve Aydın alayımız 37 inci alay ismini aldı. Çinede yedi sekiz ay kadar sözde istirahatte idim amma, müfrezem yine düşmanın gerisinde, bilhassa istihbarat işlerinde faaliyet gösteriyordu. Derken, bizim umumî taarruz başladı. Bana «İstersen düşmanın gerilerine sark!» diye haber gönderdiler. İstersen?.. İsterseni var mı bunun? Bir gece yarısı hemen Yenipazar üzerinden, Menderesin sağ kıyısından, Sultanhisar yakınından düşmanın gerisine geçtim. Sabah olunca da dağlara çekildik. Zaten vaziyet bir tuhaftı burada: Şimendifer boyu, ova kısmı düşmanların elinde, dağ kısmı bizim elimizde idi.

Düşmanın gerisinde Buldan üzerine kadar gittik ve orada,.. sorma artık.

— Ne oldu?

— Düşman bozulmuştu! Ordumuz yıldırım gibi Akdenize doğru iniyordu. Biz de 3 üncü süvari fırkasile birleştik. Kaşla göz arasında Bellenibulu'daki düşman karakolunu hakladık. Çavuşdağından Tekke yaylasına gittik, yirmi dört saat kadar Alaşehir ovasında düşmanın gerilerini tarassut ederek bekledik. Amma, ne keyifli gündü o gün; düşman çil yavrularına dönmüş, sıçan deliği bir para, yetişebilene aşkolsun, tabana kuvvet kaçıyordu.

Artık kabadayılıktan bahsedilemez; vur ha vur! Ödemişe girdik, düşmandan eser yok. Torbalıya sarktık. Meğer tam vaktinde yetişmişiz. Orada çayır çayır yanmak tehlikesine maruz bir sürü kardeşimizi dar kurtardık. Torbalı ovasında, Aydın tarafından Cellât gölü sol kıyısından iki düşman alayı kaçıyordu, onları önledik ve hayli çarpıştık. Neticede, eh, bir parçacığı kaçabildi yine! Uzatmıyayım, Gaziemre kadar geldik. Orada, hani bir lâf vardır, işte o: Stop!

— Neden?

— Türk ordusu İzmire giriyordu!

— O andaki sevincin, Efe?

— Vallahi, doğrusunu istersen, hiç de fevkalâde bir heyecan ve sevinç duymadım. Sigaramı tellendirdim, şöyle bir geniş nefes çektim bir daha, bir daha çektim, dumanın keyifli keyifli savurdum da; «Olacağı bu idi zaten, hamdolsun Yarabbi!..» dedim.

. . . . . .

Güneş ufka yaklaşıyor, ağır ağır davranmak, yola revan olmak niyetindeyim. Yörük Ali:

— Olmaz, diyor. Bir haftacık olsun misafirimiz kalmadan, nereye gidiyorsun? Bak Yenipazarımızda bu gece düğün de var.. oraya da gidersin, merak etme canın sıkılmaz. İnan, biz sıkmayız adamı...

— Düğünden bana ne Efe, diye gülümsüyorum, benim düğünüm değil ki...

Hayretle, gözlerini dört açıyor:

— Neeee?.. Yoksa evli değil misin? Vallah, ben Başvekil olsam evli olmıyana muharrirlik, gazetecilik değil ya, hamallık bile yaptırmam! - ve işi tatlıya bağlamak için - gel, diyor; gel seni bizim köyde evlendirivereliim bari...

— Nazilliden dönüşte inşallah..

— Buraya uğramazsın bile, biliyorum.

— Nasıl olur, daha soracağım bir çok şeyler var...

— Ne gibi meselâ? Yılı saate sığdırarak topunu birden, bir çırpıda anlattık, daha ne kaldı ki?

— Atlattığın en büyük tehlikeyi öğrenmek isterdim.

— Aydın - Çine köprüsünde idik. Düşman gece bizim tarafa geçmiş, izi uzaktan çevirmiş, haberimiz yok. Köprünün başında nöbetçimiz vardı, oraya hücum ediyor, zorlıyarak köprüyü geçiyor, müsademeye tutuşuyoruz. İşte en büyük tehlikelerden birile orada karşı'aşıyorum: Esir olmak tehlikesi! Fakat çok geçmeden, bir mucize kabilinden muhasarayı yarıyor, kurtuluyoruz.

— Ya kurtulamayıp da düşmana esir olsaydın Efe?

— Olmazdım!

— Canım, harp bu, hesapta her şey var.

— Olmazdım..

— Büyük söyleme...

— Olmazdım! Ben... Esir... Olmazdım!

Masanın üzerindeki rovelveri avuçladı, tetiğe parmağını dayadı, namluyu alnına çevirdi:

— Bu vardı elimde.. sıkardım beynime, dedi.

Bir müddet, dalgın dalgın onun yüzüne bakakaldım. Sonra, yine sordum:

— Ya en hazin hatıran?

— Yanan Aydına, çarpışa çarpışa Kaynak mahallesinden girmeğe çalışıyorduk. O sırada, o ateş ortasında, saçları başları darmadağın, gözleri dönmüş, yara bere içinde birkaç Aydınlı nine bize kadar gelebilmiş, ellerimize sarılmış: «Gâvur kesiyor, çabuk olun, çabuk girin Aydına!» diye yalvarıyorlardı.. O anda, o kanrevan içindeki Türk kadınının bir lâhzada dediğini yapamamak, yüreğime tarif edilmez bir acı veriyordu. O sahneyi ne zaman hatırlasam, hâlâ içimin sızladığını duyarım.

— Başka?

Yörük Ali, gözlerini batmakta olan güneşin son alevine çevirdi, ve beni unutmuş gibi kendi kendine söyledi:

— Köşk ile Umurlu arasında eski Millî Aydın alayının karargâhı olan Çayyüzü denen mevkide söğütlerin gölgesinde ebedî uykularına dalmış on beş kadar şehidimiz vardır. Burada - çok değerli arkadaşım mülâzim Zekâi Beyin himmetile, hem de düşman istilâsı esnasında dikilmiş - bir mermer sütun görülür. Bunun üstünde «Burada, vatan için ölenler yatıyor!» cümlesi okunur. Bu sütun buraya dikildikten sonra, o taraflar tekrar düşmanların ellerine geçmişti. Ve oraya gelen düşman kumandanı maiyetile beraber bu şehitliği bilhassa ziyarete gelmiş, «Vatan için ölenlerin» huzurunda dakikalarca eğilmiş, saygı göstermişti.

Ondan sonra oralara biz geldik. Şimdi de bizimdir bu toprak, bu şehitlik..

Fakat, acaba kaçımız gidip, oracıkta bir fatiha okumuş, vatan için can verenlerimizin huzurunda bir lâhzacık baş eğmiştir.. İşte üzerinde durulacak en hazin, en acı nokta budur.

Yarabbi... Ne çabuk unutuyoruz..» Hava kararıyordu.. Kalktım

KANDEMİR

ŞEHİR HABERLERİ

19 Mayıs gençlik bayramına mekteplilerin hazırlığı

19 Mayısta yapılacak gençlik bayramı provalarına başlanmıştır. Yukarıdaki iki resim Beşiktaştaki Şeref stadında provaya iştirak eden kız ve erkek talebeleri gösteriyor

Şark vilâyetlerine gazete gitmiyor

Bu sene hüküm süren karakışın ikide bir yolları kapatması yüzünden postaların intizamı sekteye uğramış bulunuyordu. Bir kaç haftadanberi yollarda biriken gazetelerin toplu bir halde Doğu vilâyetlerinde gazete bayilerinin eline ulaşması gerek gazete bayilerini ve gerek dört gözle havadis bekliyen halkımızı maddî ve manevî zararlara düşürmekte idi, fakat bunun gibi tabiatın zalim cilvelerini yenmek fanî kudretimizin üstünde olan bir şey addedilebilirdi. Yaz geldi, artık gazeteleri muntazaman alacağımızı ummakta iken, bu defa da haftada üç defa olarak cumartesi, salı ve çarşamba günleri çıkması gereken postalarla ancak haftada bir veya iki defa gazete çıkmaktadır. Beş tane gazetenin toplanıp bir arada çıkması gerek sarfiyat ve gerek havadis alma bakımından kıymetini kaybetmektedir.

Anladığımıza bakılırsa, bu hal Erzurum postalarile Ankara - İstanbul postalarının hareketlerinin biribirine uymamasından neşet etmektedir.

Ne olur, alâkadar makamlar bu postaları muntazam bir şekle soksa da biz de diğer yurddaşlar gibi hiç olmazsa vaktinde gazeteleri alabilsek. Bunu alâkadar makamlardan ehemmiyetle rica ederiz.

Karslı bir vatandaş

Yolcu salonu

Modern salon denizciler bayramında merasimle açılacak

Yeni Galata yolcu salonunun, denizciler bayramına tesadüf eden 1 temmuzda merasimle açılması kararlaştırılmıştır.

Müteahhitten tesellümü bir iki güne kadar ikmal edilecek olan salonun karşısına bir otomobil parkı yapılmak üzere harekete geçilmiştir. Liman işletmesi bu parkın yapılacağı sahadaki binaları yarından itibaren yıktırmağa başlıyacaktır. Parkın inşasına da kısa zamanda başlanacak ve salonun açılma merasimi yapılacağı 1 temmuza yetiştirilmesine çalışılacaktır.

Liman işletmesinin önünde nihayet bulan asfalt yolun da, modern salonun önünden geçmek üzere Tophaneye kadar uzatılması işine dünden itibaren başlanmıştır. Yol 1 temmuza kadar asfaltlanmış olacaktır.

Yeni Otobüs Hatları Tesis Ediliyor

Belediye otobüs komisyonu dün toplanarak bazı kararlar verdi

Belediye otobüs komisyonu dün belediye reis muavini Lûtfi Aksoyun riyaseti altında toplanmıştır. Komisyon otobüsçülerin bir çok dileklerini tetkik etmiştir.

Bu arada Maçka - Süleymaniye, Kurtuluş - Süleymaniye hatlarına otobüs tahsisi müzakere edilmiştir. Komisyon bu hatlara otobüs tahsisini zarurî görmüştür. Müracaat edildiği takdirde bu yeni hatlar için müsaade verecektir. Ayrıca yaz gelmesi dolayısile Boğaziçindeki ihtiyacı düşünerek Taksim ile Tarabya arasında yeni bir hat tesisi kararlaştırılmıştır. Bu yeni hatta üç otobüs çalışabilecektir.

Maçka - Beyazıt hattında çalışan otobüslerin Aksaraya kadar temdidi istenmekte idi. Komisyon bu talebi fiyat farkı kabul etmemek şartile tasvip etmiştir. Ayrıca Eyüp - Kemerburgaz arasında yeni bir hat tesisi kabul edilmiştir.

Paristeki ticaret heyeti avdet etti

Fransızlar beş milyon kilo tütün almağa karar verdiler

Tütün satmak için temaslarda bulunmak üzere bir müddet evvel Fransaya giden heyet reisi Tütün Limited Şirketi Müdürü Celâl dün sabahki ekspresle Paristen şehrimize dönmüştür.

Heyet âzasından İnhisarlar Satış Şubesi Müdürü Kenan, Fransaya ihraç edilecek tütün mukabilinde İnhisarlar malzemesi almak üzere temaslara devam için Pariste kalmıştır. Tütün Limited Müdürü Fransadaki temaslar etrafında dün gazetecilere şu izahatı vermiştir:

— Fransızlar tütünlerimizi beğendiler. Şimdilik beş milyon kilo alacaklardır. Bu miktar Fransada bir sene zarfında sarfedilen tütünün yüz de onu kadardır.

Satışlara ihracat tacirlerimiz de iştirak edebileceklerdir. Tütüne mukabil Fransadan sigara kâğıdı, av barutu ve şarap tankı gibi inhisar maddeleri alacağız.

Muhtelif mahsullerimizden satın almak üzere yakında Fransadan bir heyet gelmesi muhtemeldir.

Kör katil

Üç sene hapis kararını göz yaşlarile karşıladı

Hasan adındaki arkadaşını iki sene evvel bir gece yarısı kahveden çıktıktan sonra sebepsiz bir kavga neticesinde öldüren Arif adında 18, 19 yaşlarındaki gencin dün Birinci Ağır Cezada muhakemesi bitirilmiştir.

Hapishanede mevkuf bulunduğu iki sene zarfında bir hastalık neticesinde iki gözünü birden kaybeden bu genç katil hakkında mahkeme 18 sene ağır hapis cezası tayin etmiş ve fakat yaşından dolayı cezasını 3 seneye indirmiştir.

Arif, babasının yardımile girdiği mahkeme salonundan karardan sonra ağlıya ağlıya çıkmıştır.

İnsan kovalıyan tehlikeli yılan

Zeki isminde birisini ısırdı, adamcağız hastaneye yattı

Üsküdarda Solak Sinan mahallesinde Kösedayı sokağında 4 numaralı evde oturan Kâmil oğlu Zeki dün gezmek maksadile kırlara çıkmış, fakat birdenbire karşısında bir yılanın çöreklenmiş bir halde yattığını görünce kaçmağa başlamıştır. Yılan bu vaziyette Zekinin arkasından atlamış ve ısırmıştır. Zeki hastahaneye kaldırılmıştır.

BORSA

8 / 5 / 1940		Açılış-Kapanış
Londra	1 Sterlin	5,24
Nev-York	100 Dolar	152,25
Paris	100 Frank	2,9647
Milano	100 Liret	7,82
Cenevre	100 İsv. Fr.	29,2725
Amsterdam	100 Florin	81,30
Berlin	100 Rayişm.	—
Brüksel	100 Belga	21,97
Atina	100 Drahmi	0,97
Sofya	100 Leva	1,82
Prag	100 Çek Kr.	—
Madrid	100 Peçeta	13,61
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	27,4050
Bükreş	100 Ley	0,625
Belgrad	100 Dinar	3,5650
Yokohama	100 Yen	35,4650
Stokholm	100 İsveç Kr.	31,005
Moskova	100 Ruble	—

ESHAM ve TAHVİLÂT

1938 %5 ikramiyeli		19,-
Sıvas - Erzurum	2	19,66
Sıvas - Erzurum	3	19,66
Sıvas - Erzurum	4	19,66
Sıvas - Erzurum	5	19,66
Türk Ticaret bankası A nama		0,75

31 sene evvel Tasviri Efkâr

3 Haziran 1909

Otomobil işletmesi hakkında

Memaliki Osmaniyede otomobil işlettirilmesine sureti umumiyede müsaade edilip edilmiyeceği Danimarka ve Londra otomobilcilerinden istifsar edilmiş, Nafia nezaretile Şehremanetinden mütalea sorulmuştu. Nafia nezareti otomobillerin seyrüseferine dair elde bir nizamname olmadıkça gerek Dersaadet, gerek vilâyatta işlettirilmesinde muvafık olmıyacağından bu bapta bir nizamname tanzimile tatbik olununca ya kadar otomobil işletilmesinin ruhsata raptı gayricaiz olduğu ilh...

HARİCÎ HABERLER

Avrupa harbi

252 inci gün

Alman tebliği

Berlin, 8 (A.A.) — Resmî tebliğ: Alman hava kuvvetleri, yeniden Narvik civarında düşman deniz kuvvetlerine hücum etmiştir. İki kruvazöre isabet vâki olmuştur. Düşman mevzileri ve yürüyüş halindeki düşman kolları, müessir surette bombardıman edilmiştir.

Narvik'in şarkında bir hava muharebesinde bir İngiliz avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Andalsnes mıntakasında şimdiye kadar alınan büyük miktarda ganaim arasında ezcümle mühimmatı ile birlikte 460 tank, dâfi topu, 40 tanesi İngiliz tayyare dâfi topu olmak üzere 49 top, 60 hayvan topu, 355 makineli tüfenk, 5300 tüfenk, 4,5 milyon piyade silâhı kurşunu ve 30 ton mühimmat yüklü bir tren vardır.

Cenubî ve merkezî Norveçte, Norveçlilerin son mukavemetleri kırılmıştır.

Garp cephesinde düşmanın bir hücum müfrezesi, mühim zayiat verdirilerek püskürtülmüştür.

Holanda tehlikeli dakikalar yaşıyor

(Birinci sayfadan devam)

üç radyo da çalışmamış, fakat sonra normal olarak işlemeğe açılmıştır.

HOLANDA EMİN

Amsterdam, 8 (Hususî) — Enternasyonal vaziyet üzerine endişeler artarken Holanda her türlü hücuma mukavemet için hazırlıklarına devam etmektedir.

Bu sabahki gazetelerde memleketin müdafaası kendisine tevdi edilen başkumandan general Vinkleman tarafından alınan tedbirler sitayişle övülmüştür.

ASKERLER VAZİFE BAŞINDA

Amsterdam, 8 (Hususî) — İzinli bütün askerler vazifelerinin başına avdet etmiş bulunuyorlar Askerî nakliyatı işkâl etmemek için tren yolu yolcu nakliyatı tahdid edilmiştir.

ALINAN TEDBİRLER

Amsterdam, 8 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Holanda askerî makamatı her türlü ihtimale karşı gitgide daha müessir bir şekilde hazırlıklarına devam ediyorlar. Bu hazırlıklar içinde hiç bir teferruat ihmal edilmemektedir. Bugün askerî zabıta memurları bütün ehemmiyetli binalar önünde nöbet beklemişlerdir. Bu binalar meyanında matbuat devairi ve istihbarat ajansları da dahildir. Bazı mevkilerde mitralyözler hazır bir halde bulundurulmakta idi. Sahiller devamlı surette tarassut altındadır. Hollandanın yegâne müdafaa sisteminin bütün mekanizması ilk işarette harekete geçmek üzere hazır bulunuyor. Köprülerde ve kanallarda nöbetçiler beklemekte ve devriyeler dolaşmaktadır. Sivil halka şehrin tahliyesi için emir verilmesi ihtimali mevzuu bahistir.

İzmit Belediye reisi hakkında

Şûrayi Devlet lüzumu muhakeme kararı verdi

İzmit, 8 (Hususî) — İzmit Belediye Reisi Kemal Öz ile eski Belediye Encümen âzaları, rıhtım inşaatında münakasa ilân etmediklerinden ve bu sebeple usulsüz inşaat yaptıklarından, haklarında Şûrayi Devletçe lüzumu muhakeme kararı verilmiştir.

Norveç Kralı Millete Hitaben Bir Beyanname Neşretti

Müttefikler Narviğe dün yeniden Leh kıtaları çıkarttılar

Londra, 8 (A.A.) — Londra radyosu kral Haakonun Norveç milletine hitap eden bir beyannamesini neşretmektedir. Beyannamede ezcümle şöyle denilmektedir:

«Norveçin şimalinde kuvvetli mevzilere malik bulunuyoruz. Hazırlanmakta olan yardım sayesinde bütün memlekti yniden fethetmeğe muvaffak olacağız. Ricatimizin sebebi, düşman kıtalarının adedce faikiyeti, kara da ve bilhassa havada teknik üstünlüğüdür. Vaziyetin değişeceğine inanmaklığımız için bir çok sebepler vardır. Almanlar şimdiye kadar Norveçte harp değil kital yapmışlardır. Buna rağmen Norveç halkının maneviyatı yüksek kalmıştır. Hükûmetim ve ben zafere kadar sebat etmeğe azmettik.»

SON VAZİYET

Paris, 8 (A.A.) — Norveçteki vaziyet hakkında Havas ajansı, bugün şu malûmatı vermektedir:

Narvik'e çıkarılmış olan yeni kıtalar arasında, bu sistem araziye bilhassa alışkın Polonya kıtaları da vardır. Narvik etrafında, kar fırtınaları biribirini takip etmekte ve her türlü geniş harekâtı çok güçleştirmektedir.

Röros mıntakasında çete harbi, Norveçlilerin muvaffakiyetli hareketlerile devam eylemektedir.

Alman ileri kolları, Namsosa girmiş ve şimale doğru harekete başlamıştır.

ALMANLAR NARVİKE MAYN DÖKTÜLER

Stokholm, 8 (A.A.) — Havas: Buraya gelen havadislere göre, Almanlar, Narvik fiyordunu maynlemişlerdir. Maynler, tayyareler vasıtasile dökülmüştür.

NARVİKTE MÜŞKÜLÂT

Stokholm, 8 (A.A.) — İsveç gazetelerinin muhabirlerine nazaran, Almanlar, Narvik'de gitgide artan müşkülâtla karşılaşmaktadırlar. Alman siperleri ve mitralyöz yuvaları, denizden ve havadan mütemadiyen mitralyöz ateşine maruzdur. Almanların ayrıca, erzak sıkıntısı çektikleri de söyleniyor.

Balkan Memleketlerinde İtalyan ve Alman neşriyatı üzerine Yugoslavyada endişe azaldı

Belgrad, 8 (A.A.) — Almanya ve İtalyanın cenubu şarkî Avrupasında herhangi bir tecavüz hareketinde bulunmağa hiçbir niyetleri olmadığına dair son 24 saat zarfında Alman ve İtalyan basınının Yugoslavya basını tarafından iktibas edilen neşriyatı, Yugoslav halkının endişelerini bir dereceye kadar azaltmıştır. Diğer taraftan Yugoslav halkı, zimamdarları tam emniyetini muhafaza eylemektedir.

Umumiyetle iyi haber alan Yugoslav mahfellerinde gittikçe fazlalaşan kanaat, İtalyanın bir hareket teşebbüsünü almak niyetinde bulunmadığı, diğer taraftan gayri muhariplik siyasetinden de dönmiyeceği merkezindedir.

İmtihan günleri

Maarif Vekâleti tarafından tesbit edildi

Ankara, 8 (Hususî) — Maarif Vekâleti orta ve muallim mekteplerile liselerin imtihan günlerini tesbit etmiştir.

Bu karara göre dersler 23 mayısta kesilecek ve muallimler toplantısı yapılacaktır. 25 mayısta da devlet orta okul ve lise bitirme imtihanlarına gireceklerin ilânı olacak, ayni ayın 27 sinde lise bitirme imtihanları başlıyacaktır. İmtihanlar 15 haziranda bitmiş ve netice 17 sinde belli olmuş bulunacaktır.

Orta mekteplerin eleme imtihanlarından Türkçe 28 mayıs, tabiiyat bilgisi 29, matematik 30 mayısta yapılacak ve netice 4 haziranda ilân edilecektir. Gene orta okulların son sınıf sözlü imtihanları 5 haziranda başlayıp 28 haziranda sona erecektir.

Lise son sınıflarının olgunluk imtihanı, edebiyat ve fen kollarında Türkçe grupu 22 haziran, matematik grupu 24, felsefe grupu ve fen kolunun tabiiye grupu 26 hazirandadır.

Edebiyat kolunun tabiiye grupu veya matematik grupu ile fen kolunun felsefe veya tarih imtihanı 28 haziranda yapılacaktır.

Muallim mekteplerinin ders kesimi ise 27 mayışta yapılacak ve sözlü imtihanlara 31 mayısta başlanarak 20 haziranda sona erecektir.

Hususî Türk orta okullarile liselerin bitirme ve olgunluk imtihanları Maarif müdürlüklerince tesbit edilecek resmî mekteplerde yapılacaktır.

Ekalliyet orta mektep ve liselerinin imtihanları mümeyyizler huzurunda ve kendi mekteplerinde yapılacaktır.

Mareşal Voroşilof vazifeden uzaklaştı

(Birinci sayfadan devam)

halk komiserleri meclisi ikinci reisliğine ve halk komiserleri meclisinin müdafaa komitesi reisliğine getirmiştir.

Kiev hususî askerî mıntakası kumandanı Mareşal Semion Timoçenko da Sovyetler Birliği müdafaa halk komiserliğine tayin olunmuştur.

Moskova, 8 (A.A.) — Tass: Sovyetler yüksek meclisi riyaset divanı, birinci sınıf ordu kumandanlarından Semion Timoçenko'ya, Grigori Kulik'e ve Boris Şaposnikov'a Sovyetler Birliği Mareşali ünvanını vermiştir.

Tütün tacirleri heyeti Ankarada

Ankara, 8 (Hususî) — Ticaret Vekâleti tarafından buraya davet edilmiş bulunan tütün tacirleri, alâkadarlarla temaslarına devam etmektedirler.

Bu görüşmelerden sonra müstahsilin lehinde mühim kararlar verileceği söylenmektedir.

AMERİKA - TÜRKİYE tayyare yolculuğu

Dünkü nüshamızda Amerikada Türkiye için yaptığı hizmetler üzerinde kendisile bir konuşma yaptığımız Rober Kolej müdürü doktor Wright Amerikadan Türkiyeye tayyare ile gelen ilk yolcudur. İntıbalarını kendi kaleminden okuyunuz.

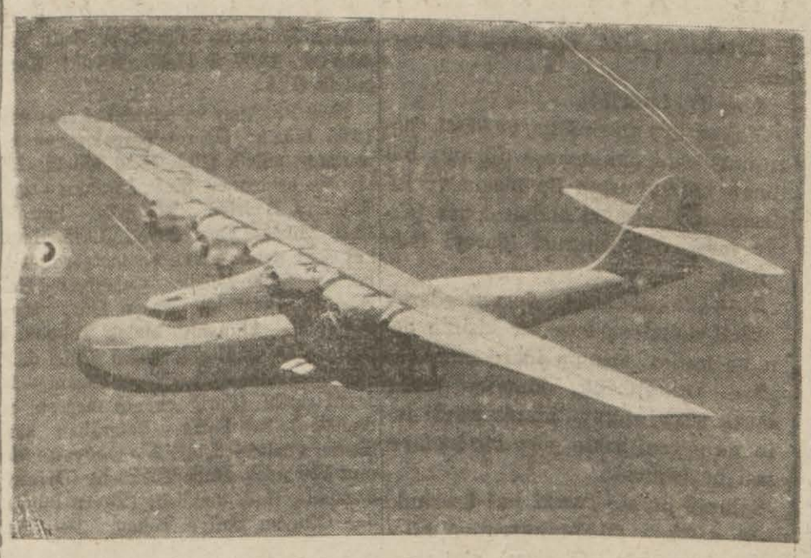

Yataklı ve yemekli Clipper yolcu tayyareleri

YAZAN :
Dr. Wright
Rober Kolej Müdürü

Geçen şubatın sekizinden martın otuzuna kadar Amerikada idim. Orada, Erzincan zelzelesinde felâkete uğrıyanların iztiraplarını kısmen teskin edecek yardımı temin için bulunuyordum. Daha burada iken muhterem Başvekilin teşvik ve tavsiyesile Erzincana küçük bir seyahatte bulundum ve hemen Amerikaya hareket ettim. 25 kânunusanide İstanbuldan çıkarak iki gün iki gecede trenle Ceneveye gittim. Oradan da Amerikanın Vaşington posta vapurile Nevyorka hareket ettim ve tam on beş gün seyahatten sonra şubatın sekizinci günü sabahı oraya vasıl oldum.

Nevyorkta bazıları radyolarla neşredilen nutuklar verdim, gazetelere yazılar yazdım, Türkiyenin Amerikan dostlarile, Salibiahmerle ve diğer teşekküllerle teşrikimesai ettim. Takriben iki ayımı böylece geçirdim. Ve sonra, burada beni bekleyen Amerikan mektep'erinin mübrem bazı işleri için mümkün mertebe süratle vazifem başına dönmek üzere derhal teşebbüste bulundum.

Bu maksatla Trans - Atlantik hava seferleri idaresinden 27 martta hareket etmek üzere bir bilet aldım. Maalesef Azores adalarında Horta limanında fena hava yüzünden üç tayyarenin beklemekte olması sebebile hareketin bir hafta kadar geri kalacağını bir gün sonra bana haber verdiler. Bu tehir Pan - American Airways Coim - Pany'nin herşeyden evvel yolcularının ve tayyarelerinin selâmetini düşündüğüne aşikâr bir delildir. İşte bu tedbir yüzünden bütün kış seferlerinde hiçbir kaza olmamış, yalnız birçok teahhurlar vukua gelmiştir. Bunun üzerine ilk hareket edecek tayyareden bana bir yer vermelerini kumpanyadan rica ettim. 30 Martta aldığım cevapta program da yazılı hareket zamanından bir buçuk saat evvel hava limanına hemen ertesi günü gidecek olursam bana bir yer bulabileceklerini bildiriyorlardı. Hükûmetle kumpanya arasındaki mukaveleye göre yolcular tayyareye ancak bütün posta çantaları yüklendikten sonra alınıyordu. Kumpanya ayni zamanda uçan tayyarelerden, seferde bulunan gemilerden ve karadaki hava istasyonlarından radyo ile topladığı malûmata göre Atlas denizinin bir nevi hava haritasını yapıyordu. Bu harita o büyük denizin üstündeki rüzgârların cinsini, süratini, muhtemel olan fırtınaları, etrafı görebilme şartlarını ihtiva ediyordu. Bu harita böylece tanzim edildikten ve bütün posta çantaları da yüklendikten sonra üç bin iki yüz kilometre uzakta bulunan Azores adalarındaki Horta limanına kadar sarfedilecek benzin miktarı bu harita ve hamule esasına göre hesap edilir. (Horta limanı Nevyork'tan sonra ilk merhaledir). Bulunan miktara her türlü ihtimale karşı tayyarenin 800 kilometrelik bir ihtiyat benzini de ilâve edilir. Tayyarenin geri kalan istiab kuvveti yolcular içindir.

Martın 31 inci günü saat birde hava limanına gittim. Havanın müsait olduğunu, hamulenin de ikî buçuk ona yakın bulunduğunu, binaenaleyh harekete mâni bir sebep kalmadığını, bu tayyare ile hareket edebileceğimi söylediler. Ben ve eşyam tartıldık, biz de hesaba katıldık.

Tayyareye bindiğimiz yer Nevyork belediyesinin yeni açılan hava limanı idi. Tayyaremiz de bu limandan kalkan ilk tayyare oluyordu. Seyahat arkadaşlarım dokuz kişi idi. Bun'ardan ikisi kadın diğerleri tüccardı. Kadınlar kendi keyifleri için seyahat ediyorlardı. Bu yeni limandan ağır ağır yükseldik. Bir, iki dakika sonra Vaşington limanına indik. Verilen izahata göre yeni limanda benzin veren makineler henüz tamamlanmadığı için buradan benzin alacaktık. Bir saatten fazla bekledik..

Tam beşe on kala uzun seyahat için havalandık. Bir saat sonra tam güneş batarken Amerika sahillerindeki son adalar da gözümüzden kayboluyordu. Bu sırada yemek vakti gelmişti. Beş kabdan ibaret yemeğimiz için iki sofracı bize hizmet ediyordu.

Bütün uçuş esnasındaki yemekler mahsus listeler evvelce hazırlanmış ve bastırılmıştı. Yemekten sonra sigaralarımızı içerek konuşurken müthiş bir süratle şarka doğru yapmakta olduğumuz seyahatte ancak beş saat kadar uyuyabileceğimiz anlaşılınca alışmadığım bir saatte erkence gidip yatmağa mecbur oldum. Fakat iyi uyuyamadım. Böyle olmakla beraber bu hava gemisi konforunda tenkide değer hiçbir şey bulamıyorduk. Her biri bin beygir kuvvetinde dört motörün sarsıntısı bile bizi rahatsız etmiyordu. Sabahleyin bir garson kahvaltının hazır olduğunu haber vermek için beni uyandırdı. Yıkanıp traş olduktan, kahvaltımızı da ettikten sonra etrafımızda kara aramağa ve hemen Azores adalarının uzaktan belli belirsiz hudutlarını sezmeğe başladık. Birkaç dakika sonra Horta limanına indik. Derhal yanımıza bir mavna geldi, tanklarınıza muhtaç olduğumuz benzini aldık. Böylece kırk dakika geçti Bu müddet zarfında rüzgâr o derece sertleşmişti ki havalanacak sâkin bir yer bulmak için yarım saat vakit kaybettik. Aradığımız yeri bulur bulmaz koskoca tayyare kırk sariye içinde kendini havada buldu. Biraz sonra öğle yemeğini yedik. Artık buluttan ve sudan başka görülecek bir şey olmadığı için yattım. İkindiye doğru Portekiz sahillerini, Tagus nehri ağzını gördük. Ve nihayet Lizbon civarında karaya indik. Nevyorktan hareketle burada karaya indiğimiz ana kadar tam 18 saat 21 dakika geçmişti. Tayyaremiz 2700 ve 3900 metre irtifaında uçuyordu. Bütün yolcular tayyareden indikten sonra döndük, bizi buraya kadar getiren mu-

(Devamı 7 inci sayfamızda)

GÖRÜŞLER ve DÜŞÜNÜŞLER

Evet ama, Uşak yine Uşaktır!

Geçen gün bu sütunlarda, sevkî kelâm ile (uşaktan efendi olamaz) gibi bir söz söylemiştik. Bunda zerre kadar bir suiniyetimiz yoktu, muayyen kimseyi kasdetmiyorduk. Nihayet (uşak efendi olamaz, beş on para kazanmakla kendini efendi oldum sananlar bedmaye olan kimselerdir) gibi sözler, sırası geldikçe herkes tarafından bahse karıştırılan ve müddeayı isbat için muhaverelerde sık sık tekrar edilen sözlerdendir.

Fakat ne hikmettir, anlıyamadık, şurada yazı yazmağa başlıyalı bir hafta olmadı, her yazımızdan, hattâ her satırımızdan her gün bir mâna çıkarıyorlar, her gün sağdan soldan hadsiz hesapsız tarizlere, tenkitlere uğrayoruz, müğalâtalarla karşılaşıyoruz.

İşte bu (uşak) meselesi de böyle oldu. (Uşak) kelimesi telâffuz edilir edilmez ortalığı bir telâştır, aldı. Biri çıkmış, Cenabı Hakka şükrediyor (Ben orada çalışmadım, ki bu uşaklık imasile şahsım kastedilmiş olsun) diyor, fakat ayni zamanda müziplik veya müfsitlik etmiş olmak için de (Bu, olsa olsa falancadır, o cevap vermelidir) tahrikini de ilâve eyliyor.

Beriki zavallı da bu tahrike hemen âlet oluyor, çala kalem, (Hâşâ, ben uşak değildim) diyor. İyi amma, a kısa düşünceli adamlar, durup dururken bir gazetede (uşak!) kelimesi çıkmak'a neden bu kadar huylandınız? Nihayet bizim bildiğimize göre türkçede (Yarası olan gocunur) diye bir mesel vardır. Neden lâalettayin söylenen bir sözü kendi üstünüze alıyorsunuz? Siz herhangi bir müessesede yalnız mı çalışırsınız? Sizden başka daha birçok arkadaşlarınız yok mudur? Onlar neden bu sözden alınıp da cevap vermeye kalkışmıyorlar? Hem her sözümüze karşı yaptığınız gibi bu (uşak) bahsini de neye müğalâtaya boğuyorsunuz?

Muharrir demek neden uşak demek olsun? Uşaklık bir muharrirlik sıfatı değil, bir doğuş meselesidir. Öyle muharrirler vardır, ki gayet mütevazi oldukları halde, fıtraten efendi doğdukları için, patronlarından çok yüksektirler. Buna bilhassa bugünkü matbuat âleminde pek çok misâl gösterilebilir. Hele sonradan görme patronlar yanında muharrir arkadaşlarımız değil, hattâ uşaklar bile efendidir.

Sonra uşaklık hor görülecek, hakaretle bakılacak bir meslek midir? O da herhangi bir meslek ve san'at gibi lüzumu, hattâ itibar ve şerefi olan bir meslektir. Dünyada insanlar arasında hiç uşak olmayıp da bütün beni beşerin efendi olduğunu farzedelim, o vakit bütün bu efendilerin hali nice olurdu?

Uşaklık bilâkis pek yüksek bir san'attır. Hele bazı uşaklar sadakatleri, namusları, işgüzarlıkları ile efendilerinin nedimi, emini ve mütemedi oluriar ve aile nezdinde, aile efradı kadar itibar kazanırlar.

Ama bazı uşaklar da, nankör, terbiyesiz, ekmek yediği ve yetiştiği kapıya karşı küstah olurmuş! Bu da tabiidir, buna da ne şaşmalıdır, ne kızmalıdır. Her meslek erbabının iyisi de, kötüsü de bulunur. Nitekim uşağın soysuzu, bedmayesi olur da gazete patronunun soysuzu, bedmayesi, şantajcısı, tüccarı, dilencisi, yalancısı, hattâ eşkıyası olmaz mı? Buna matbuat tarihinde misal mi yoktur?

Hem bu uzun boylu sözlere, karşılıklı gevezeliklere ne lüzum var? Bununla neyi isbat edeceğiz? Şeklen biraz yağlanıp, yaldızlanıp efendiye benzese de, yine aslen uşak patronlar bulunamıyacak mı?

Fakat bu mümkün müdür? Uşaklık nihayet bir hilkat, bir fıtrat işidir. Bazı insanlar fakir doğar, fakat ruhan efendidir, bazı insanlar uşak doğar, sonra biraz para kazanır, fakat o, yine uşaktır. Hilkatin icabını kim değiştirebilir, kim değiştirebilmiştir? Siz isteseniz de, çalışsanız da, param parça olsanız da, milyoner olsanız da doğarken fıtratınıza âriz olan uşaklığı üzerinizden atamazsınız. Bu baş ağrısı, diş ağrısı gibi bir ârıza değildir, ki bir (asprin) yutmakla onu savuşturuveresiniz...

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Diktatörler Âleminde

Olivera Salazar

Yazan: Süleyman Sıtkı

Salazar, işbaşına geldiği vakit ilk vazife olarak taahhüt ettiği bütçe müvazenesini temin etti

— 8 —

Muhalif gazetelerden birinin müdürü, bu raporda, iddiaların tamamen gayri varid olduğunu, Salazarın vâdettiği neticeleri istihsalin katiyen imkânı bulunmadığını, binaenaleyh Maliye Nazırının, kendini halka beğendirmek içind yalan söylediğini, yine rapordaki rakamlara istinaden isbat edecek yolda şiddet bir yazı yazar.

Bu şiddetli yazı efkârıumumiyed büyük bir tesir yapar. Hükûmete tarafdar olan gazeteler derhal Salazar müracaat ederek, muhalif gazete müdürünün isnadatını reddedecek bir cevap vermesini isterler. Maliye Nazırı bunu reddeder. Fakat aleyhindeki neşriyat günden güne tesirini arttırdığından tarafdar gazeteler cevap verilmesi için Salazara bir daha başvururlar, yine cevabı redle karşılanırlar. Nihayet gazetelerin üçüncü müracaatinde Salazar eline bir kalem ve kâğıt alır, kâğıdın üzerine bazı rakamlar döker ve kendi raporu münderecatının tamamile hakikate muvafık olduğunu, muhataplarına isbat eder, fakat elindeki kâğıdı yırtıp sepete atar.

Gazeteciler, Maliye Nazırının bizzat yaptığı bu tashihatın müsveddesini ele geçirmemekle beraber, aldıkları malûmatı ertesi gün gazetelerinde neşrederler, hakikat meydana çıkar ve muhalif gazeteler için de artık Maliye Nazırile uğraşmağa imkân kalmaz.

Bu meselede asıl mühim olan cihet, aradan bir kaç ay geçtikten sonra, Salazarın raporunda bahsetmiş olduğu müfid neticelerin, fazlasile fiilen sübut bulmasıdır. Bu neticeler ne sözlerile, ne tahminlerile memleketi aldatmağa tenezzül etmediği fiiln sübut bulmasıdır. Bu neticeler karşısında ise efkârıumumiye, Maliye Nazırının, aleyhindeki tenkidata sabrü sükût ile mukabele etmekte gösterdiği kudrete hayran olarak kendisine karşı teveccüh bir kat daha artmış olur.

Salazar, iş başına geldiği vakit ilk vazife olarak taahhüt ettiği bütçe müvazenesini temin işini gördükten ve bu işi bir daha şaşmıyacak surette tarsin eyledikten sonra, ikinci vazife olarak memleketi iktısad ve ümran sahasında da yükselterek Portekizi zengin ve mamûr bir ülke haline getirmek işini de, gayet makul bir surette tertip edilmiş br programla başarmağa başladıktan sonra her ikisinden daha çok mühim olan üçüncü bir vazifeyi üstüne almıştır, ki o da Portekiz devletine yeni bir şekil vererek bu memlekette, senelerce devam etmiş olan keşmekeşli ve iğtişaşlı idareyi kat'i surette ortadan kaldırmak ve bütün mânâsile medenî ve sağlam yeni bir devlet kurmak idi.

Devlete böyle yeni ve sağlam bir şekil vermek, ne suretle olabilirdi?

Ortada üç şekil, üç sureti hal vardı:

1 — Diktatörlük.

Fakat diktatörlüğün vazifesi, bozulmuş olan, keşmekeşe düşmüş bulunan idareyi ıslah ile nizam ve intizamı iade etmek, ondan sonra tekrar meşru ve meşrutî idareyi iade mek.

2 — Diktatörlükte devam ederek devleti daimî surette bir kişinin arzu ve iradesi altında idare etmek.

3 — Diktatörlük, kendine halef olacak şekli idareyi bizzat kendi tayin ve o yeni şekle göre bir kanunu esasi hazırlamak.

Salazar bu üç sureti hal üzerinde uzun uzadıya düşündükten ve bilhassa Avrupada (Faşizm) gibi yeni zuhur etmiş olan idare şekillerini esaslı surette tetkik ettikten sonra nihayet üçüncü şekli muvafık bularak onda karar kıldı.

Salazar, daha iktidar mevkiine geldiği ilk günden itibaren Portekizi uçurumun kenarına kadar getirmiş olan âmilleri tetkik ve tamik ettikten sonra şu teşhisi koymuştu:

«Bozukluk idare sistemindedir, şahıslarda değildir.»

Hastalığın sebebi bu suretle tayin ve tesbit edildikten sonra yapılacak iş devlet idaresini, yeni esaslara istinad ettirecek surette tadil ve ıslah eylemekti.

Bunu yapabilmek için de Salazar kendi kendine iki düstur vazetti:

1 — Şahıslara hücum etmiyerek fikirlerle uğraşmak ve fikir ve akidelerin ıslahına çalışmak.

2 — Devlet idaresini altını üstüne çevirmeden, yani büyük değişiklikler yapmadan düzeltmek.

(Devamı var)

RADYO

9 Mayıs Perşembe:

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik. Çalanlar: Cevdet Kozan, Ruşen Kam, İzzettin Ökte. Okuyan: Sadi Hoşses. 1— Nihavend peşrevi, 2— Nuri Halil - Nihavend şarkı: (Bir goncai terldir), 3— Sadi Hoşses - Nihavend şarkı: (Benden ayrılsan da gönlüm sendedir), 4— S. Kaynak - Muhayyer türkü: (Gece gündüz uyku girmez gözüme), 5— Uşşak türkü: (İndim yarin bahçesine), 6— Uşşak saz semaisi. 13,15 Müzik: Halk türküleri. Mefharet Sağnak ve Sadi Yaver Ataman, 13,30 - 14,00 Müzik: Karışık müzik (Pl.).

18,00 Program ve memleket saat ayarı 18,05 Müzik: Operet parçaları ve hafif senfonik müzik (Pl.), 18,30 Müzik: Radyo caz orkestrası (Şef: İbrahim Özgür) Soprano Bedriye Tüzün'ün iştirakile 19,10 Müzik: Fasıl heyeti, 19,45 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,00 Müzik. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 1— Okuyan: Melek Tokgöz. 1— Bimen Şen - Segâh şarkı: (Sun da içsin yar elinden), 2— Yesari Asım - Hüseynî şarkı: (Fariğ olmam meşrebi rindaneden), 3— Faize - Şetaraban şarkı: (Badei vuslat içilsin). 2— Okuyan: Mahmut Karındaş. Halk Türküsü: (Urfalıyım ezelden), Halk türküsü: (Yavru kurban) 3— Okuyan Safiye Tokay. 1— Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Güzel sana gönül verdim), 2— Hayi Mehmet - Hicaz şarkı: (Ölsem etmem sırrı aşkı), 3— Hicaz türkü: (Dağlar dağlar viran dağlar). 20,30 Konuşma, 20,45 Müzik. Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, İzzettin Ökte. Okuyan: Müzeyyen Senar. 1— İzzettin Ökte Tanbur taksimi, 2— Refik Fersan - Muhayyer zarkı: (Her güzel bağından), 3— Şükrü Tunar - Muhayyer şarkı: (Yadımda o sevdalı yeşil), 4— Zeki Arif - Muheyyer şarkı: (Sen başka güzel hüsnil bir başka cihansın). 5— Faize - Nikriz şarkı: (Gönül ne için), 6— Klarnet Salih - Nikriz şarkı: (Fatma), 7— Nikriz saz semaisi. 21,10 Konuşma (Bibliyografya), 21,30 Müzik: Radyo orkestrası (Şef: H. Ferit Alnar), 22,20 Müzik: Melodiler (Pl.), 22,30 Memleket saat ayarı, ajans heberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nutuk borsası (fiyat), 22,50 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Bulgaristanlı Türklere müşkülât çıkarılıyor

Dün sabahki Konvansiyonelle Bulgaristandan 13 Türk muhacir gelmiştir. Bunların söylediklerine göre Bulgaristanda Türk muhacirlerine çok müşkülât çıkarılmakta, bu yüzden, hazırlıklarını ikmal ettikleri halde bir çok aileler anavatana gelememektedirler. Bulgarlar parası bitmiş, iyice fakir düşmüş aileleri Türkiyeye gelmeğe bırakmakta, bunun haricinde kimseye izin vermemektedir. Anavatana hicret etmelerine izin verenlere de bilhassa hududda sayısız müşkülât çıkarılmakta, muhacirler günlerce bekletilmektedir.

Kıskançlıktan bir cinayet oldu

Şehremininde bir şoför metresini bıçakladı

Şehremininde şoförlük yapan Ali son zamanlarda metresi Sıdıkadan şüphelenmeğe ve bazı hareketlerini gözlemeğe başlamıştır.

Nihayet dün öğleden sonra şüphelerini açığa vuran Ali, çıkan kavga sonunda Sıdıkayı dövmeğe başlamıştır.

Sıdıka can havlile kurtulmuş, Ali de eline geçirdiği bir odun parçası ile peşinden fırlamış ve Sıdıkaya yetişerek başına vurmağa başlamıştır.

Kadın darbelerin tesirile yere düşmüş, bunun üzerine Ali de cebinden çıkardığı çakısı ile kulak tozuna şiddetli bir darbe indirmiştir.

İmdad seslerine yetişen polisler şoför Aliyi kanlı bıçağı ile yakalamışlar, tehlikeli bir yara alan Sıdıkayı da Cerrahpaşa hastahanesine kaldırmışlardır.

Tasviri Efkârın takvimi

9 Mayıs 1940 Perşembe

1359 H.	1356 R.
Rebiül'âhır	NİSAN
1	26
Gün: 130	Hızır: 4

Ayın bu geceki safhası

Vakitler	Ezanî S.	Ezanî D.	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş (Yarınki)	09	34	4	43
Öğle	04	58	12	19
İkindi	08	52	16	05
Akşam	12	00	19	13
Yatsı	01	47	20	59
İmsak (Yarınki)	07	33	02	47

SİNEMA

Filmi Beğenilmediği İçin Cepheye Sürülen Artist

Hannes Stelzer Alman sinemasının yetiştirdiği değerli artistlerden biridir. Son çevirdiği tarihî bir film halk arasında büyük bir rağbete mazhar olmuştur.

Fakat resmî Alman makamları hiç de ayni fikirde olmadıklarını, zavallı artisti sorguya çekerek hemen cepheye göndermekle isbat ettiler.

Filhakika bu film, halk nazarında «Şeflerin prestijini» düşürecek mahiyette görülmüş ve bedbaht artist, tecile tâbi tutulmuşken bu imtiyaz kendisinden alınmıştır.

MÜTEFERRİK:

Mütekait dul ve yetimlerin yoklamalarına bugün başlanıyor

Mütekait dul ve yetimlerin maaş yoklamalarına bugünden itibaren başlanacaktır. 16 gün devam edecek olan yoklamalara 25 mayısta nihayet verilecektir. Bu müddet zarfında müracaat ederek muamelelerini tamamlamıyanların yoklamaları, maaş tevziatının arkası alındıktan sonra yapılacaktır.

Denizyolları ve liman müdürleri Ankaraya gidiyorlar

Denizyolları İşletmesi Umum Müdürü İbrahim Kemal ile Liman İşletmesi Umum Müdürü Raufi Manyas önümüzdeki pazartesi günü Ankaraya gidecek ve yeni sene bütçesi üzerinde Münakalât Vekâletine izahat vereceklerdir.

MAHKEMELERDE:

Bir ölü mezardan çıkarılacak

Yedi, sekiz ay evvel Aksarayda Muzaffer adında bir çocuk tramvay altında kalmış, Aksaray deposu ustabaşısı Osman adamlarile beraber çocuğu çıkarırken Kriko bir kaç defa kurtulmuş ve iddiaya göre çocuk bu yüzden ölmüştü.

Ustabaşı Osman ile adamlarının ölüme sebebiyetten Asliye İkinci Ceza mahkemesinde görülen duruşmalarına dün de devam olunmuş ve adliye doktorunun bu husustaki fikri sorulmuştur.

Doktor Enver Karan ölümün ilk yaralardan mı, yoksa kriko kurtulması neticesi hasıl olan yaralardan mı vukua geldiğinin tesbit edilemiyeceğini söylemiş, bunun üzerine mahkeme de çocuğun cesedinin mezardan çıkarılmasına ve morgda otopsi yapılmasına karar vermiştir.

Arada sırada:

Bomba

Kurna köyü halkı şu sırada, üç gün evvel korkunç bir faciaya kurban giden köydaşlarının matemile bedbaht ve müteellimdir.

Bir kına gecesinin şenlikleri içinde hoş ve mes'ut dakikalarını yaşarlarken, Kurna köyünün genç kızlarile delikanlıları, ihtiyarları ve çocukları, acaba bir dakika sonra başlarına gelecek felâketten haberdar mıydılar?

Ne feci!.. Onlar hiçbir şeyden habersiz, en samimî bir neş'e ile eğleniyorlardı.. Kör ve serseri bir bomba, kimbilir hangi harpten, ne muharebe sahasından arta kalmış mecnun bir bomba, sinsi ve gaddar bir bombanın, yıllarca sessiz sedasız durup da, patlıyacağı günü evvelki gece olarak intihap etmesine ne denir? Sadece zalim bir tesadüf mü? Sadece müthiş bir talihsizlik mi?. Zahir öyle...

Esasen bu gibi faciaların önüne hiç bir vakit geçilemez. Çünkü ne vakit zuhur edeceklerini, nerede patlak vereceklerini evvelden tahmin etmenin imkânı yoktur. İşte binlerce kişinin ölümile neticelenen Erzincan zelzelesi de, bu nevi felâketlerden değil mi? Allahın dağının, toprağının bir anda allak bullak olup koca şehri hâkile yeksan edeceği önceden nereden bilinirdi? Yine bir gece, bir düğün evinin altındaki toprakta senelerce uyuklıyan bir bombanın infilâk edeceği tutacağı nasıl önceden kestirilebilir? Muhakkak ki üç gün evel katil bombanın şarapnellerile parçalananlar ayni zamanda çok kötü talihlerinin de kurbanı olmuş oldular.

Bari oralarda esaslı araştırmalar yapılsa da, zuhuru ihtimali olan diğer faciaların bir an evvel önüne geçilebilse...

Ömer Selim

Adalar, Yalova hattı tarifesi

İlkbahar tarifesi ayın on beşinde tatbik ediliyor

Devlet Denizyolları İdaresinin köprü ile Adalar ve Anadolu yakası iskeleleri arasındaki ilkbahar tarifeleri 15 mayıstan itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır. Yalova seferleri mezkûr tarife ile birden ikiye çıkarılmıştır. Köprüden sabahları 9,25 ve akşamları 18 de, Yalovadan ise 6,20 ve 17 de karşılıklı vapurlar kalkacaktır.

Ayrıca cumartesi günleri bu seferlere ilâve olarak saat 13,30 da tekmil Adalara ve Yalovaya Köprüden bir vapur kalkacaktır. Bu suretle İstanbullular pazar günlerini Yalovada geçirebileceklerdir. Bundan başka pazar günleri Adalar ile Maltepe ve Bostancı arasında seferler olacak, Adalardan Köprüye 20,30 a kadar vapur bulunabilecektir. Bu suretle İstanbullular, tatil günlerinde Adalarda geç vakte kadar eğlenebilecek lerdir.

Sarhoş bir kadın bileğinden ağır surette yaralandı

Tahtakalede mahzenlerde yatan Hidayet isminde bir kadın dün Beyoğlunda rakı içmiş ve sarhoş olduktan sonra Şekerci sokağında 7 numaralı Velinin kahvesine gitmiştir. Hidayet sarhoşluğun tesirile yumruğunu cama vurmuş ve bileğinden ağır surette yaralandığından Haseki hastahanesine kaldırılmıştır.

BİR FAKİR KIZIN HİKÂYESİ

Edebî Tefrika No: 8

Babalarından, annelerinden başka, görmüş, geçirmiş, tatlı sözlü bir büyük babaları, kendilerine güzel masallar, eğlenceli fıkralar anlatan bir büyük teyzeleri vardı Konağın geleni, gideni, misafiri pek çoktu. Bazı akrabaları kızlarile, oğullarile gelirler, bütün çocuklar toplanarak bahçeye çıkarlar, ağaçlar altında ve arasında saatlerle oynarlar, zamanlarını her türlü kaygıdan âzade olarak geçirirlerdi.

Behire şimdi o anları ne kadar hasretle yâdediyordu. Anaları, babaları, büyük babaları sağ iken bu mesut ve müreffeh hayatın bir gün bir hayal gibi geçerek onun yerine şimdiki bikeslik ve zaruret günlerinin kaim olacağını, hele o küçücük, tecrübesiz çocuklar için bir an düşünmeğe, tasavvur etmeğe imkân olabilir miydi?

Behirenin sonra iki erkek kardeşi gözünün önüne geldi. Bunlar ne güzel, ne canlı, ne cesur ve merd mizaçlı çocuklardı. Daha hepsi küçük iken, iki erkek kardeş, kız kardeşlerine karşı ne kadar himayetkâr, ne kadar şefkatli, ne nevazişli idiler. Zaten eski asil ve kibar terbiye ile yetişen ekseri ailelerde olduğu gibi, Behirenin aile efradı da, biribirlerine çok merbut idiler. Babaları da anaları da İstanbulun eski asîl ailelerine mensup oldukları cihetle görgüleri, terbiyeleri çok yüksekti. Bizim eski ailelerimizde terbiye ve nezaket, âdeta sanayii nefiseden bir şube imiş gibi işlene işlene çok incelmiş, çok kibarlaşmış, çok nezahet kesbetmiştir. İşte Behire ile kardeşleri de böyle terbiye ile yetiştirilmişlerdi. Nezaket ve nezahet ile beraber, insanlık, şefkat, ismet ve iffet hisleri de çok yüksekti.

Şimdi Behirenin hayalinde iki kardeşi büsbütün canlanmışlardı. Bu iki erkek çocuk büyüyüp delikanlı olduktan sonra tahsillerini de mükemmel surette ikmal etmişler, Galatasaraydan iyi derece ile yetiştikten sonra o zamanın Darülfününündan da diploma almışlar, ailenin medarı iftiharı iki rüknü olmuşlardı. O sırada Harbi Umumî zuhur ettiğinden her iki kardeş de ihtiyat zabiti olmuşlar, biri Çanakkale cephesine ayrılmış, diğerini Erzurum cephesine göndermişlerdi. Genç kız, bu iki yeişmiş, manen ve cısmen güzel delikanlının, zabit elbiselerile eve geldiklerini, sonra bir gün babalarının, annelerinin, hemşirelerinin göz yaşları arasında, fakat kendileri katiyen zâf ve teessür göstermeden veda edip ayrıldıklarını hatırlıyordu. İki kardeş, asker elbisesile ne kadar kahraman tavrı almışlardı. Kahramanlıklarında ne kadar tevazu ve mahviyet vardı. Harbe gideceklerdi, vatanları için çarpışacaklardı, icap ederse şehit olacaklardı, gençler bunu söylerken bâlâpervazlık etmiyorlar, gayet tabiî konuşuyorlar, babalarının, annelerinin, tarif edilemez endişe ve şefkatle dolu bakışlarını farketmiyormuş gibi görünüyorlar, onları tabiî ve sakin hallerile teselli etmek istiyorlardı.

İki kardeş harbe gittikten sonra o büyük konağa derin bir sükûn ve hüzün çökmüştü. Baba ve ana daima mahzun ve düşünceliydiler, Behire ile kız kardeşi de neşelerini kaybetmişlerdi. Hizmetçilere, eski halayıklara varıncaya kadar herkes sakit ve muhteriz duruyor, herkes başkalarını rahatsız etmek korkusile yüksek sesle konuşmaktan çekiniyordu. Bu suretle günler, haftalar geçti.

Müvezzi gelip her kapıyı çalışında konakta bütün yürekler hopluyor, herkes gelen mektuptan fena bir haber çıkacak korkusile mektubu, âdeta açmak istemiyordu.

Nihayet arka arkaya, biri Erzurum cephesinden, diğeri Çanakkaleden gelen iki mektup her iki gencin de yaralanarak hastahanede olduklarını bildiriyordu. Bu haberler aileyi perişan etmişti. Behirenin annesi, bitkin bir hale gelmiş, yalnız babası metanetini muhafaza ederek hiç olmazsa küçük oğlunu görmek üzere Çanakkaleye koşmuştu. Fakat adamcağız oraya varmadan yaralı delikanlı vefat etmiş, Erzurumdaki yaralıdan ise haftalar geçtiği halde bir daha haber alınamamış, onun da şüheda zümresine karıştığı anlaşılmıştı. Behire işte mesut günlerden sonra konağa çöken bu matem günlerini, bütün teferrüatile hatırlıyor, bu günlerin çok hazin, çok elemli saatlerini, babasının, annesinin, diğer ev halkının meyus ve perişan hallerini görüyor gibi oluyordu.

Bu acı hâdiseler üzerinden üç beş sene daha geçti, konakta, iki gencin ebedî gaybubetinden mütevellid hüzün daha hâkim olmakla beraber yavaş yavaş tabiî hal avdet etmişti.

Behirenin ondan sonra hatırası her genç kızın hayatında en derin ve devamlı iz bırakan vakaya intikal etti.

Behire on sekiz yirmi yaşlarına geldiği sırada mektep arkadaşlarından birinin biraderi Ahmed Vecihi isminde bir delikanlı ile tanışmıştı.

(Devamı var)

Norveç Harbinden Alınan Sevkulceyş Dersleri

Bugünkü modern harp hem çok silâh ve teknik, hem bunlara epeyce alışmış sübay ve er ister

Yazan: GENERAL ALİ İHSAN SÂBİS

İngiliz Başvekili Mister Çemberlayn gerek geçen hafta ve gerek bu hafta Norveç muharebelerinden, hareketlerinden bahsetti; ve düşmana sır ifşası telâkki olunamıyacak kadar izahat verdi.

Başvekil her iki izahatında da o kadar samimidir ki bunlardan mütehassis olmamak ve bu ihtiyar, tecrübeli, ihtiyatlı ve fakat bir genç kadar azimli devlet adamını takdir etmemek büyük haksızlık olur. Hayırhah, uyanık ve namuslu bir demokrat rejimin bütün güzellikleri insanı celbeder.

Bu nutukları tahlil ve siyasî bakımdan münakaşa etmek niyetinde değiliz; bu bizim işimiz değildir. Biz bu nutuklar ve münakaşalar esnasında verilmiş olan bazı askerî tafsilâttan istifade ederek ve bunları Norveçte yapılmış olan hareketler ve muharebelerle mukayese ederek askerlik bakımından ne gibi dersler alınabileceğini peyderpey bir kaç makalede tetkik etmek istiyoruz. Bugün evvelâ şu noktaya bakalım:

Norveçteki Son Vaziyet Harbin Umumî Neticesine Bir Tesir Yapabilir Mi?

Müttefik kuvvetlerin gerek Trondhjemin şimalinde ve gerek cenubundaki mıntakalardan çekilmeleri sırf oraya mahsus bir tasfiyedir. Esasen Norveçteki Almanları ezmek ve Norveçi istilâdan kurtarmak için alınacak kararlar, Başvekilin dediği gibi, daha süratli ve daha enerjik olmak lâzımdı. Bunun için de yine Başvekilin dediği gibi bu işe (daha fazla gemi tahsis edilmesi) icap ederdi. Almanların Norveçe geçirebilecekleri kuvvetlerin ve motörlü kıtaların ehemmiyetsiz olacağını zanneden müttefikler, daha başka yerlerde zayıf kalmamak ve deniz ve hava kuvvetlerini ve nakliye vasıtalarını Norveçe bağlamamak için az kuvvetler ve vasıtalarla Norveçe yardım etmeyi düşünmüşler ve yarım tedbirlerle işe başlamışlardır. Sonra işin ehemmiyetini görünce ya Norveçe daha fazla kuvvet sevketmek ve deniz ve hava kuvvetlerinin mühim kısımlarını bu tarafa bağlamak ve bu suretle başka yerlerde, icabında yeniden hareketler lâzım gelirse, onlar için müşkül vaziyete düşmemek ve yahut bu işden şimdilik vazgeçmek gibi iki zıt karar karşısında kalmışlardır. Yarım tedbirlerle, vehimli ve tereddütlü adımlarla bu iş yürüyemezdi. Daha dinamik bir strateji, daha enerjik hareketler lâzımdı.

Harbin umumi menfaati ve neticesi namına ikinci şıkı, yani çekilmek kararını vermişlerdir. Bu husus ta başvekil diyor ki (Almanların bu muharebeden bazı istifadeler temin ettikleri gayet âşikârdır. Fakat bu istifadeleri pek pahalıya aldıkları da muhakkaktır. Terazinin hangi tarafa eğileceğini kestirmek pek mevsimsiz olur. Harp henüz bitmemiştir.)

Şüphesiz bu çekilme hareketinin harbin neticesine hiçbir tesiri yoktur. Evvelâ orta yerde bir mağlûbiyet yoktur; ve bunun tesirile bir daha belini doğrultamıyacak derecede ağır zayiat ta yoktur. 1914 : 1918 Cihan Harbinde bundan pek fena ne kadar muvaffakiyetsizlikler olmuştu. Ne Rumanyanın, Sırbistanın, Belçikanın ve ne de Rusyanın büyük bir kısmının işgalleri, ve İtalyanın İzonzo boyundaki mükerrer mağlûbiyetleri Cihan Harbinin umumî neticesine tesir edememişti. Bunlar yalnız harbi uzatmaktan başka bir şeye yaramamıştı. Harp hissiyatla idare edilemez. Düşmana kat'i darbeyi zamanında, ve en münasip yerde vurabilmek esastı. Kumandanlık sıfatının, ilminin, sevkulceyşin en mühim gayesi budur. İfrat ve tefritten hazer etmek lâzımdır. Meselâ (Yeni Sabah) gazetesinin 19 nisan 940 tarihli başmakalesinde yazıldığı gibi: (Norveçte Almanların yaptıkları iş, bir talaş alevinden ibaretti. Birdenbire göz kamaştırdı; fakat söndü, gitti. Müttefikler şan ve şerefle Norveç sahillerine geldiler. İşte kuvvet buna derler... Bir hareket ki, hesaplı, tedbirli ve ihtiyatlı... Bu kuvvetlerin arkası gelecektir. Nihayet bu kuvvetler, Alman askerlerini bir silindir gibi ezecektir. O zamana kadar Almanlar şuhu bunu yapabilirler; fakat bunlara ehemmiyet ve kıymet verebilmek için hiç bir şey bilmemek lâzımdır... Çok sürmeden Norveçte bir tek Alman neferi kalmıyacaktır. Müttefik devletler Norveçe harbin sonuna kadar yerleşecekler! Harp müddetince Norveçte müttefiklerin bulunması demek Norveçin ihracat maddelerinden Almanyanın mahrumiyeti manasını ifade ettiği kadar İsveçin ilk maddelerine karşı da uzaktan yutkunmak demek olur.) tarzında ifadelerle umumî efkâra yanlış bir istikamet vermeli; ne de sonra hayal sukutuna uğramalı.

Yanlış hesap Bağdaddan döner. Norveçteki hareketlerin kendilerini Norveçte pek uzun maceraya sevkedeceğini ve denizden Almanların Norveçe asker vesaire sevketmelerine muhalefet edilemediğini gören müttefikler, başka yerlerde zayıf kalmamak ve Norveçte fazla meşgul olmamak için, hiç hissiyata kapılmadan, enerjik bir kararla çekildiler. Akdenizde İtalyanın aldığı vaziyete karşı, hiç şüphe yok ki, bu hareket doğrudur. İtalyanın müttefikler aleyhinde, harbe girmesi halinde Fransızlara Cezair ve Tunusta, İngilizlere Mısırda asker lâzım olacağı gibi, belki de yeni bir Selânik veya saire cephesi ihdasına mecburiyet hasıl olacaktır. Keza İngiliz ve Fransız donanmasının mecburî olarak iki grup halinde, biri İskenderiye ve civarında Şarkî Akdenizde, diğeri Cebelüttarık ve Cezair limanlarında Garbî Akdenizde toplanması icap edecektir. Norveçte fazla meşgul kalacak müttefikler bu işleri yapamazlardı. İtalyanın vaziyeti tamamen vuzuh peyda etmedikçe, müttefiklerimizin ihtiyatkâr olmaları zaruridir.

Norveçin şimdilik Alman işgaline kısmen terkedilmesi harbin umumî neticesine hiçbir tesir icra edemez. Müttefikler bu hareketle hiçbir şey kaybetmemişlerdir. Vaziyet, 9 nisandan evvel ne idiyse, bugün yine öyledir.

İngiltere Başvekili diyor ki: (Norveç cenubuna gönderilen kuvvetlerimiz ehemmiyetli değildi. Ve hakikatte bir fırkadan ibaretti. Efradca zayiatımız ağır olmamıştır. Külliyetli malzeme de terketmiş değiliz. Biz zayiat verdikse Almanlar çok daha ağır zayiat verdiler. Son hâdiselerin neticesi hakkında fikir edinebilmek için sırf mevzii zayiatı hesap etmenin kâfi olmadığına eminim. Biraz prestij kaybettiğimizi, Almanyanın karada (mağlûp edilemez) olduğuna dair söylenen masallara az çok inanıldığını, dostlarımızın cesaretlerini biraz kaybettiklerini, düşmanlarımızın zaferden bahsettiklerini ve bu vaziyeti muvakkaten kabul etmemiz lâzımgeldiğini hesaba katmalıyız... Almanya mükemmel bir surette teçhiz edilmiş büyük ordularile o kadar iyi bir vaziyettedir ki her an başka noktalara taarruz edebilir. Taarruz nereden gelirse gelsin göğüs germeğe hazır olmak azmindeyiz. Hayatî ve en mühim mesele hazır bulunmamızdadır... Milleti yalancı ümitlerle aldatmak istemem... Son, kat'i zaferimize olan itimadımı muhafaza etmekle beraber şu ciheti de söylemekliğim icap eder ki Britanya milletinin yaklaşan tehlikenin ciddiliğini ve şümulünü idrak ettiğini

(Devamı 6 ncıda)

HOLANDA

Sudan kurtarılan memleketi sular kurtaracak mı?

Allah denizi yarattı, Holandalılar da sahilleri.

Holanda hududunda diğer bitaraf memleketler hudutlarında olduğu gibi Almanyanın tahşidat yapmakta olduğunu ajans haberleri her gün tekrarlıyorlar. Holanda idarei örfiye ilân etmiş bekliyor. Fakat suyun her yerde hazır olduğu bu «Çukur memleket» de yalnız insanlar değil, (su) da seferber edilmiş bulunuyor.

Kum ve çamurdan ibaret bataklık büyük bir delta olan ve kısmen deniz seviyesinden alçak bulunan ve yatakları daima değişen ırmaklar tarafından katedilen ve her zaman denizin taşma tehdidi altında bulunan «Çukur memleket» beşerin su üzerinde en güzel eseridir.

Dahilde bataklıkları kurutmak, sahilde bendler ve sedler inşa etmek lâzım gelmiş, fakat kurutulan ve çabucak tuzlanan araziyi yıkamak için tekrar sulamak icap etmiştir. Teşebbüs o kadar muazzamdır ki nezaret etmek için 1579 senesinden itibaren bir su vekâleti ihdas edilmiştir. Suya karşı mücadele devamlı ve âmansız olmak gerektir. Sed ve bendlerin bakımı ihmal edildiği gün derhal su Holandanın her tarafını kaplar.

Yıllardanberi, bir karış toprak kazanmak için yenmeğe çalıştığı düşmanı, denizi, hürriyetinin düşmanına karşı durmak için müttefik yapmış, topraklarının bir kısmını hâkimiyetine muvakkaten terketmiş, emniyet ve sükûnetle bekliyor...

Günün yazısı

Mösyö Çemberlayn'ın Şayanı dikkat Sözleri

(Başmakaleden devam)

leti karşısında değil, düşmanlar karşısında da bu kadar açık surette münakaşa etmek, ancak demokrasi memleketlerinde görülebilecek fevkalâdeliklerdendir. Hattâ demokrat memleketler arasında da bu hususta en ileri giden ve en ziyade kudret gösteren belki yalnız İngilteredir.

Bir milletin hayatî işlerini bu kadar serbest surette konuşabilmesi ise herşeyden evvel o milletin kuvvetine, nefsine, itimadına en büyük bir delildir.

İşte dün biz İngiliz Başvekilinin nutkunu ve meclisteki kuvvetli münakaşaları okurken bilhassa bu cihet takdirimizi mucip oldu ve ondan dolayı da, galiba ilk defa olarak siyasî bir nutka ehemmiyet verip, okumak külfetine katlanmış bulunmamızdan dolayı pişmanlık duymadık.

Ebüzziya Zade
VELİD

Başvekilin beyanatı

(Birinci sayfadan devam)

hetini tercih ederim. Devlet kadrosu içerisinde, ücretli memuriyetler de bulunacaktır, bu tabiidir. Barem kanunu da buna esasen yer vermiştir.

Heyeti celilenizden bir ricada bulunacağım: 941 bütçesi geçip, Meclisiâlide tasdik olunmadan evvel bu meseleyi bitirmek için hükûmete bir zaman veriniz. Bu zaman zarfında bazı devlet daireleri henüz hazırlanmış ve o saatte bizim de Sarköy önüne gelerek ihraç yapacağımız tahmin ve tebliğ olunmuştu. Ben bu saatin tayinine de itiraz etmiş ve (İstanbuldan gemilere binerken ve gemilerin hareketi esnasında bazı ümit ve tahmin edilmiyen gecikmeler olabilir, Bolayırdaki kolordu muayyen saatte taarruz ederse yalnız başına perişan olur; daha iyisi onlar bizi gözetlemesinler ve emirlerindeki donanma vasıtasile bizimle irtibat tesis etsinler; buna göre ne zaman Sarköy önüne gelebilirsek o zaman onlar da bir işgal muharebesi tarzında taarruz yapsınlar ve fakat kat'î neticeyi kendi başlarına aramasınlar) demiş ve buna göre Bolayır kolordusuna tebligat yapılmasının daha muvafık olacağını teklif etmiştim. Bu tafsilâtı da tebliğ ettiremedim.

Bolayırdaki kolordu aldığı emre göre, sabahleyin saat altıda taarruz etmiş ve faik düşman karşısında muvaffak olamamıştı. Halbuki biz, tahmin veçhile, gecikerek ancak öğle ve yakın Sarköy önüne gelebildik. O zamana kadar Bolayırdan da hiç bir haber almamıştık. Saat on birde ihraç hareketine başlandı; fakat akşama doğru Bolayırdan muvaffakiyetsizlik haberi gelince, Sarköydeki ihraç hareketini tatil ederek ve muharebeyi de keserek geceleyin tekrar gemilere binmeğe mecbur olduk. Ali Fethi Bey o zaman Bolayır kolordusunun erkânıharp reisi idi.

İşte (Askerî mağlûbiyetlerimizin sebabı) namındaki kitapta bu vakadan ve irtibatsızlıktan kısaca bahsetmiştim. Ali Fethi Bey bunu, benim hiç aklımdan geçmiyen bir şeyi bilde fena telâkki ederek, bana tazizli bir cevap neşretmişti.

Bu cevap 1914 senesi ilkbaharında intişar ettiği zaman yanlış telâkki ve tefsire uğrayan ahvali izah için bir makale yazmama müsaade etmesini o zaman Harbiye Nazırı olan Enver Paşadan rica etmiştim. Fakat Enver Paşa buna müsaade etmedi. Mesele uzatılacak bir şey olmadığından ve hepimizin niyetinin ancak yavallı vatana hizmet etmek ve bunu düştüğü fena vaziyetten kurtarıp yükseltmek olduğundan mafevkin emrine ve kararına itaat ettim.

Yalnız (Ordu ve Donanma) mecmuasının mayıs ve haziran 1914 tarihli nüshalarında Bulgarların ve Almanların bu muharebeler hakkında yazdıkları şeyleri tercüme ve neşrettim.

Balkan Harbinin bu dersleri bize bir çok noksanlarımızı göstermiş olduğundan ve bu meyanda ehliyetli genç kumandanlara ihtiyaç görüldüğünden 1913 senesi ilkbaharında Şarköyden aydetle Büyükçekmece civarında Çatalca hattının sol cenahının müdafaasını deruhde ettiğimiz za-

Meclisi idareler daire reisliği

Ankara, 8 (Hususî) — Geçen sene meriyete giren Dahiliye Vekâleti teşkilât kanununda mahallî idareler için üç daire reisliği ihdas edilmiştir.

Vekâlet o zamandanberi münhal bulunan bu reislikler ile diğer açık yerlere şu tayinleri yapmıştır.

Vilâyetler İdaresi Umum Müdür Muavinliğine Hususî İdareler Muamelât Şubesi Müdürü Hilmi, Vilâyetler İdaresi Umum Müdürlüğü Belediyeler Dairesi Reisliğine Belediyeler Muamelât Şubesi Müdürü Necmeddin, Hususî İdareler Dairesi Reisliğine Hususî İdareler Hesap Şubesi Müdürü Besim, Köy Dairesi Reisliğine Belediyeler Hesap Şubesi Müdürü Kâmil, Belediyeler Hesap Şubesi Müdürlüğüne de Köy Şubesi Müdürü Vasfi tayin edilmişlerdir.

Nafiada tayinler

Ankara, 8 (Hususî) — Gevher Ziya, 100 lira ücretle Teknik Okulu muallimliğine, Melâhat 20 lira maaşla hukuk müşavirliği memurluğuna, Kemal 20 lira maaşla Soseler, Köprüler reisliği tetkik memurluğuna, Celâl Pamir 120 lira ücretle yüksek mühendis mektebi riyaziye dersleri asistanlığına, Reşad 120 lira ücretle Teknik Okulu muallimliğine, Ahmed Derbi 170 lira ücretle soseler mühendislik kadrosuna, Mehmed Zeki 140 lira ücretle merkez soseler fen heyetine tayin edilmişlerdir.

Bira istihsali arttırılıyor

Bira satışlarının artması üzerine İnhisarlar idaresi istihsalini fazlalaştırmak için fabrikaya geçmiş, Bomontinin imâl kabiliyeti yüzde elli nisbetinde arttırılmıştır. Bundan başka İzmir fabrikasındaki tankların da nakli takarrur etmiştir. Bu tanklardan bir kısmı Ankara fabrikasına gönderilecektir. Diğer taraftan Fransaya sipariş edilecek büyük dinlendirme tankları da yakında ihraç edilecektir.

Amerikaya içki gönderildi

Geçen sene Nevyork sergisinde fevkalâde rağbet gören İnhisarların sigara ve içkileri 15 mayısta açılacak olan yeni sergilerde de satılacaktır. İdare bu maksatla Amerikaya mühim miktarda mal göndermiş ve bunların satışı için âzım gelen müsaadeleri temin etmiştir.

HARP HATIRALARIM

Yazan: Gl. Ali İhsan Sâbis

(Eski Birinci Ordu Kumandanı)

Her hakkı mahfuzdur.

Bolayırdaki kolordu muayyen saatte taarruz ederse yalnız başına perişan olur

Birinci Kısım — Cihan Harbi

— BAŞLANGIÇ —

— 8 —

Onuncu kolordu 1913 ikinci kânun ayında Şarköye ihraç hareketi için İstanbul ve İzmit ve sair mahallerde ihzar edilirken noksan vasıtalarla, ve bu nevi irkâp ve ihraç hareketi için talim edilmemiş zabit ve askerle bu ihraç hareketinin düzgün yapılamıyacağını söylemiş ve evvelâ bir kaç defa irkâp ve ihraç talimleri yapmaklığımızı teklif etmiştim. Enver Beye kabul ettiremedim. Kolordu kumandanı ise böyle şeylerden anlar takımdan değildi.

Bolayırdaki kolorduya da o taraftan taarruz ederek Bulgarların dikkatini kendi üzerlerine celbetmek ve Sarköye ihraç hareketimizi kolaylaştırmak vazifesi verilmişti; emirde bu taarruz için muayyen saat zikredilmiş ve o saatte bizim de Sarköy önüne gelerek ihraç yapacağımız tahmin ve tebliğ olunmuştu. Ben bu saatin tayinine de itiraz etmiş ve (İstanbuldan gemilere binerken ve gemilerin hareketi esnasında bazı ümit ve tahmin edilmiyen gecikmeler olabilir, Bolayırdaki kolordu muayyen saatte taarruz ederse yalnız başına perişan olur; daha iyisi onlar bizi gözetlemesinler ve emirlerindeki donanma vasıtasile bizimle irtibat tesis etsinler; buna göre ne zaman Sarköy önüne gelebilirsek o zaman onlar da bir işgal muharebesi tarzında taarruz yapsınlar ve fakat kat'î neticeyi kendi başlarına aramasınlar) demiş ve buna göre Bolayır kolordusuna tebligat yapılmasının daha muvafık olacağını teklif etmiştim. Bu tafsilâtı da tebliğ ettiremedim.

Bolayırdaki kolordu aldığı emre göre, sabahleyin saat altıda taarruz etmiş ve faik düşman karşısında muvaffak olamamıştı. Halbuki biz, tahmin veçhile, gecikerek ancak öğle ve yakın Şarköy önüne gelebildik. O zamana kadar Bolayırdan da hiç bir haber almamıştık. Saat on birde ihraç hareketine başlandı; fakat akşama doğru Bolayırdan muvaffakiyetsizlik haberi gelince, Şarköydeki ihraç hareketini tatil ederek ve muharebeyi de keserek geceleyin tekrar gemilere binmeğe mecbur olduk. Ali Fethi Bey o zaman Bolayır kolordusunun erkânıharp reisi idi.

İşte (Askerî mağlûbiyetlerimizin sebabı) namındaki kitapta bu vakadan ve irtibatsızlıktan kısaca bahsetmiştim. Ali Fethi Bey bunu, benim hiç aklımdan geçmiyen bir şeyi bilde fena telâkki ederek, bana tazizli bir cevap neşretmişti.

Bu cevap 1914 senesi ilkbaharında intişar ettiği zaman yanlış telâkki ve tefsire uğrayan ahvali izah için bir makale yazmama müsaade etmesini o zaman Harbiye Nazırı olan Enver Paşadan rica etmiştim. Fakat Enver Paşa buna müsaade etmedi. Mesele uzatılacak bir şey olmadığından ve hepimizin niyetinin ancak yavallı vatana hizmet etmek ve bunu düştüğü fena vaziyetten kurtarıp yükseltmek olduğundan mafevkin emrine ve kararına itaat ettim.

Yalnız (Ordu ve Donanma) mecmuasının mayıs ve haziran 1914 tarihli nüshalarında Bulgarların ve Almanların bu muharebeler hakkında yazdıkları şeyleri tercüme ve neşrettim.

Balkan Harbinin bu dersleri bize bir çok noksanlarımızı göstermiş olduğundan ve bu meyanda ehliyetli genç kumandanlara ihtiyaç görüldüğünden 1913 senesi ilkbaharında Şarköyden aydetle Büyükçekmece civarında Çatalca hattının sol cenahının müdafaasını deruhde ettiğimiz zaman, ben ordunun ıslahı için kendi fikrimce ne yapılmak lâzım geldiğine dair bir takrir yazdım. Bu takrirde bilhassa tembel, köhne, cahil ve marifetleri sadece dalkavukluk etmekten ibaret paşaların ve yüksek rütbeli âmirlerin tekaüd edilmelerini ve hatıra, gönüle, şahsî merbutiyetlere ve menfaatlere bakılmıyarak muktedir ve harbde yararlıkları görülmüş zabitlere rütbelerine bakılmaksızın liyakatlerile mütenasip hizmetler verilmesini vesaireyi yazmıştım. İmzamı koyarak hazırladığım bu takriri Enver Beye okumuştum. O da tamamile tasvib etmişti. Bunun Başkumandanlığa takdimine müsaade etmesini rica etmiştim. Kabul etti. Başkumandanlığa takdimini müşir tezkereyi yazdırarak kolordu kumandanına imzaya göndermiştim.

İmzadan kâğıtlar geri geldiği zaman kumandanın tezkereyi imzalamadığını görünce benim imzam ile yazılmış alelâde bir takrir veya tekliftin usulen erkânıharp reisi vasıtasile de gönderilebileceğini düşünerek ve her halde takririmin başkumandanlıkça okunmasını ve belki de tatbiki ihtimalini temin etmek istediğimden erkânıharp reisine tezkereyi imza ettirip başkumandanlığa neferimle birlikte gönderttim. Bir müddet sonra başkumandan vekili İzzet Paşa ile bizim kolordu kumandanı görüşürlerken benim takririm mevzuu bahsolmuş; bizim kolordu kumandanı arzusu hilâfına başkumandanlığa bu takririn gönderilmesinden kızarak benim divanıharbe verilmekliğimi istemiş. Enver Bey yine bir kadirşinaslık eseri olarak, bir kıymetli erkânıharp zabitinin itaatsizlik töhmetile divanıharbe sevkinin muvafık olmadığını söylemiş ve bu kararı geri aldırmış ve yalnız benim kolordum tebdil olunmuştu.

Mahza ordunun süratle ıslahı düşüncesile yazmış olduğum bu takririn metni sonradan sulhün akdini müteakip 1913 sonbaharında Enver Bey tarafından nazarı dikkate alınmış ve Harbiye Nazırı olmazdan evvel Beşiktaştaki evinde hasta yatarken beni çağırtıp ordunun ıslahı ve iktidarsızların tekaüde sevki hakkında benim de mütaleamı sormuştu. Nihayet 1914 senesi ikincikânun ayında Harbiye Nazırı ve paşa olmasını müteakip evvelce hazırlanmış olan liste mucibince yüzlerce iktidarsız paşa ve zabiti tekaüde sevketmişti.

O zaman (Risalei Mevkutei Harbiye) ve (Ordu ve Donanma) namında iki askerî mecmua neşrolunurdu. Ben bu mecmualarda askerî makaleler yazardım.

1914 senesi martında çıkan (Ordu ve Donanma) mecmuasında (Budapeşteden Midye - İnoz hattına) sevkıvasile yazdığım bir makalede bir zamanlar Viyana önlerine kadar gitmiş olan ecdadımızın kazandıkları yerleri kaybede ede (Midye - İnoz) hattına kadar çekilmeğe mecbur olmamızın ne elemli bir vaziyet olduğunu tahlil ve iki asırdanberi devam eden mağlûbiyetlerimizin esbabını teşrih ederek buna çareler aramış ve emanetlerin ehline tevdi dilmemesini, dalkavukların ve uşak ruhlu insanların, bir kelime ile karaktersizlerin makbul tutularak ve iktidarsızlıklarına ve hattâ iffetsizliklerine bakılmıyarak onların mühim işlerin başında tutulmalarını mağlûbiyetlerin ve muvaffakiyetsizliklerin mühim âmilleri meyanında saymış ve (karakter noksanının ilim ve irfan noksanından daha ziyade tahribat icra ettiğine şüphe etmemelidir) de-

SPOR

Mersinde serbest güreş müsabakaları yapıldı

Güreşçiler Mersinli Ahmetle bir arada

Mersin, (Hususî) — Cenup güreş birincilikleri müsabakaları 5 mayıs Pazar günü Mersin stadyomunda kalabalık bir halk huzurunda büyük heyecan ve alâka ile yapılmıştır.

Antalya, Konya, Adana ve Mersin güreşçileri arasında yapılan bu müsabakaların neticeleri şunlardır:

56 kiloda birinci: Osman Çay - Konya, ikinci Abdurrahman Öztaş - Seyhan, üçüncü Ali Akpınar - İçel,

61 Kiloda birinci: Mehmet birinci - Seyhan, ikinci Bektaş Kılıç - İçel - üçüncü Tuğrul Orhon - Konya.

66 Kiloda birinci: Yahya - İçel, ikinci Bekir Taş - Seyhan, üçüncü İbrahim Güven - Antalya.

72 Kiloda birinci: Mehmet Balcı - Seyhan, ikinci Ahmet Günel - Konya, üçüncü Durak Salman - İçel.

79 Kiloda birinci: Faruk Bakıcı - Konya, ikinci Mehmet Özsoy - Seyhan, üçüncü Osman Özer - İçel.

87 Kiloda birinci: Ahmet Mersinli - İçel, ikinci Abdurrahman Ayetkin - Seyhan.

Ağırsıklette Zanaplı Hanefi birinci gelmiştir. Güreştiği Ömer Eraslan Türkiye ikincisi olan Hanefiyi yormuş ve henüz birkaç günlük antremandan sonra kazandığı muvaffakiyet, gösterdiği istidat ve vücudünün heybetile halk üzerinde çok iyi bir tesir bırakmıştır.

Samsun Halkevi gösterit faaliyeti

Samsunda Halkevi Gösterit Reisliğini deruhte eden muharrir ve rejisör Vedad Ürfi

Samsun, (Hususî) — Samsun Halkevi güzel faaliyetlere sahne olmaktadır. Bilhassa temsil faaliyetleri üzerinde de dikkatle durmak lâzımdır. Samsun Halkevinin temsilleri bütün muhitte güzel sanatlerin zevkinin taammümü için hakikî bir varlık olmaktadır. Bunun en büyük âmili, uzun zaman Avrupada ve Amerikada film âleminde yaşadıktan sonra memleketine dönen ve beynelmilel sanat âleminde mümtaz bir mevki kazanan maruf muharrir ve rejisör üstad Vedad Ürfinin Samsunda bir müddet için de olsa kalmağı kabul etmesidir. Vilâyet gazetesi başmuharriri olarak burada kalan Bey Vedad Ürfi Halkevi Gösterit reisliğini deruhde eder etmez bu mühim şubenin faaliyeti derhal hızlı bir faaliyete sahne olmuş ve cidden çok mükemmel temsiller verilmiştir.

Yalnız son sene içinde Samsun Halkevinde otuzdan fazla temsil verilmiş ve 30.000 den fazla yurddaş bunlardan faydalanmıştır. Ayni müddet içinde 70 den fazla radyofonik temsil verilmiştir.

Memleketin kültürel hayatında ne kadar faydalı bir rol oynadığı bedihi bulunan bu temsillerde vazife deruh de edenler şayanı tebrik birer muvaffakiyet göstermektedirler. Bu temsiller, memleketin bedii ve kültürel büyük bir ihtiyacını doldurmaktadır. Bazı temsillerde üstad Vedad Ürfinin bizzat baş rolleri deruhde etmesi, bunlara ayrı bir hususiyet vermekte ve muhit için yüksek bir sanati seyretmek fırsatını vererek hakikî bir zevk teşkil etmektedir.

Samsun Halkevini, bu muvaffakiyetlerinden dolayı candan tebrik etmek lâzımdır.

Adapazarında Çocuk Balosu

Adapazarı, (Hususî) — Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından tertip edilen «Çocuk Balosu» çok neşeli olmuş ve küçüklerin iştirakile yapılan muhtelif eğlenceler büyük bir rağbet görmüştür. Resmimiz baloya iştirak edenleri göstermektedir.

Tarihî Tefrika — No. 8

Türklerin elinde BİR MOSKOF ÇARI

Yazan: S. N. TANSU

Petro yerden bir taş aldı. Ellerini arkasında sakladı

Havada bir yaz sıcaklığı, bir öğle üstü sessizliği vardı... Pazardı, pazardı amma, henüz kırlara kimse çıkmamıştı. Anlaşılan öğle yemeğini pazar olmak münasebetile fazla kaçırmışlardı...

İlk sükûtu bozan Şeremetiyef oldu:

— Petro, dedi, şimdi bu tatsız işleri bırakalım, henüz ne sen Çarsın, ne de ben senin generalinim, bir gün istediklerimiz olursa sana bir cesaret tecrübesi borçluyum, diyeceğin var mı?...

Petro güldü... Şeremetiyefin boynuna atıldı... Onu öptü...

— Teşekkür ederim, Şeremetiyef, bu cesaretini Türklere karşı görmek isterim...

— İnşallah Petro...

Ormana geldiler... Çocuklar dizilmiş ve küçük Çarı selâmlamağa hazırlanmışlardı.

— Nasılsınız arkadaşlar?

— Teşekkür ederiz Petro Mihailof. Hoş geldin...

— Haydi bakalım, geçen sene benimkiler benim tarafa... Şeremetiyefinkiler onun tarafına...

Şeremetiyef aralarına girerek bunları süratle ayırmağa başladı... On dakika sonra on beş kişilik iki müfreze çıktı. Fakat üç çocuk köye yeni gelmiş arkadaşlardı. Bunlar ortada kaldılar...

Petro sordu:

— Sizin isminiz ne ve kimlerdensiniz?

Birinci çocuk ileri çıktı. Bu sarışın, al yanaklı, güçlü, kuvvetli ve on dört yaşında bir köylü idi.

— Benim adım Raskol... Bahçıvan Kirilofun oğluyum... Evimiz tâ şu bayırın arkasında...

Petro kaşlarını çattı:

— İyi, geç yerine... Ya sen küçük?

On iki yaşında, elâ gözlü, beyaz tenli güzel bir çocuk ona dikkatle bakıyordu...

— Ben mi? Mühendis Vanyelin oğluyum, adım Şolman!..

Petro, heyecanla ilerledi:

— Alman mısın?.

— Evet, babam, anam Almandır, ben de Almanım...

Ellerini uğuşturarak Petro bağırdı:

— Bak buna sevindim, Şolman, sen benim yaverim ol... Ben Almanları severim...

Çocuk svindi... Şeremetiyef ilerledi:

— Peki, Petro, dedi... Sen bu Almanı al, ben de şu köylü Rusu alayım, ya bu sonuncu ne olacak?

— Bu kim Şeremetiyef, bu Rus mu, ecnebi mi?

Uzun boylu, siyah saçlı, esmer tenli, on yedi yaşında bir genç karşılarında duruyordu:

— Ben Fransızım, babam burada gemi inşaatında çalışmak üzere geldi... Fakat iş bulamadı... Belki yakında gidecek... Adım Jan Polen, Katoliğim...

— Her şey iyi amma, bu sonuncu söylediğin fena... Ne ise zararı yok. Senin için kur'a atalım...

Petro eğildi, yerden bir taş aldı. Ellerini arkasında sakladı, sonra iki yumruğunu göstererek:

— Vur bakalım, bunların hangisi dolu, boş çıkarsa Şeremetiyefin malısın...

Şeremetiyef söze atıldı:

— Keşki size çıksa, ben ecnebilerden hoşlanmam, dedi...

Fransız bir dakika tereddüd etti, sonra Petronun sol eline dokundu... Yumruk açılınca taş meydana çıktı, Jan Polen de Petronun tarafına geçti. Şimdi bir taraf 18, diğer taraf 17 kişiden mürekkepti.

Petro sordu:

— Danyelo ve arkadaşları gittiler mi?...

Bunlar hakem heyetini teşkil eden büyük çocuklardı... Bu oyunu asıl onlar idare edecekti... Şeremetiyef Petroya ormanın uzaklarını göstererek:

— Tam yarım saat evvel hareket ettiler, dedi...

Sonra adamlarını dizdi... Bunlar muntazam yürüyüşlerle ayrıldılar... Şeremetiyef bir borazanlı ile Petroya yaklaştı:

— Petro, işte senin borazanın, al, Çirkof öttürmesini biliyor, istersen ona ver...

Petro parlak borazanı aldı, evvelâ kendi öttürmeğe çalıştı, nefesi yetişmiyordu... Sonra Çirkofa verdi. Bu, on yedi yaşında, köy bekçisinin oğlu idi... Her gün düdük, boru, eline ne geçerse öttürür, koskoca vücudünü, geniş göğsü ile yaşattığını iddia ederdi... Petro, boruyu ona verdi... Şeremetiyefe veda etti... İki kumandan biribirlerine biraz da kıskançlıkla baktılar...

Petro arkadaşlarile orada kaldı... Onlara oyunu izah etti... Saat öğleyi geçiyordu... Plân nihayet iki saat içinde tatbik edilip bitmeli, bu üç kişilik heyet, esir verilmeden evvelâ keşfedilmeliydi...

— Gizlenmek... Oyunumuzun esası, dedi. Sizi üç parçaya değil, beş kısma ayıracağım. Yalnız benim yanımda beş kişi bulunacak, dört müfreze üçer kişilik olacak... Göreyim sizi çocuklar... Çirkof benim yanımdasın, Şolman sen de yaverimsin, Jan Polen, sen de müşavirimsin... İki Rus da emirberim... Birinci posta sağa, ikinci posta sola, üçüncü posta bizim önümüze... Dördüncü posta bunların arkasında yardımcı..

İKTISAD İŞLERİ:

Lüzumsuz fiyat yükselişine meydan verilmiyecek

Son hafta zarfında Akdenizden limanımıza hemen hemen hiç vapur gelmemiştir. Bu itibarla piyasalarımızın muhtaç olduğu birçok ithalât maddeleri getirilememiştir. Maamafih Ticaret Vekâletinin almış olduğu tedbirler sayesinde en lüzumlu maddelerden mühim miktarda evvelce memleketimize getirilmiş, bu suretle herhangi bir buhranın vukua gelmesine meydan verilmemiştir.

Alâkadar makamlar şehir dahilinde sıkı kontrollar yaparak lüzumsuz fiyat arttırmalarına hiçbir suretle meydan vermiyeceklerdir.

Tütün satışı artıyor

İnhisarlar idaresinin geçen malî yılı zarfında tütün satışları 3,5 milyon kiloyu bulmuştur. Bu miktar o tarihe kadar memleketimizde tütün mâmulâtı satışının vardığı en yüksek haddi teşkil ediyordu. Mayıs gayesinde bitecek malî yılı zarfındaki satışların 14 milyon kiloyu bulacağı tahmin edilmektedir.

Bir köylü mahkûm oldu

Vergi borcundan dolayı koyunlarını hacze gelen Celâliye köyü ihtiyar heyetine ve hükûmetin manevî şahsiyetine hakarette bulunan Saim adında bir köylü dün birinci ağırceza mahkemesi tarafından 7 gün müddetle hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Irak ve Mısır konsolosları valiyi ziyaret ettiler

Dün sabah Irak ve Mısır konsolosları vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmişlerdir.

Hasköy nahiye müdürlüğü

Hasköy nahiye müdürlüğü inhilâl ettiğinden buraya imtihanla bir nahiye müdürü alınacaktır. İmtihana hukuk mezunlarile Siyasal Bilgiler Okulu mezunları girebileceklerdir.

Asker Gözile:

Norveç harbinden alınan sevkulceyş dersleri

(*Baş tarafı 5 inci sayfamızda*)

zannediyorum. Norveç harbinden alınacak bir çok dersler vardır ki bu derslerden istifade etmeliyiz.)

Müttefiklerimizin bütün kuvvetleri, henüz el değmemiş gibi taze ve yıpranmamıştır. Her geçen gün de bilhassa İngiliz ordularının kuvvetlenmelerini ve modern harbin talep ettiği talim ve terbiye ve disiplin hususunda terakkilerini mucip olmaktadır. Gerek erler ve gerek sübaylar gittikçe harp vazifelerile daha ziyade ülfet etmektedirler. Bunun için, harbin henüz pek uzak olan kat'î neticesine, Norveç seferinin hiçbir tesiri olmamıştır. Diğer noktaları başka bir yazımızda tetkik ederiz.

Teşvikiye: 8/5/940

Emekli General
Ali İhsan Sâhis

... rüzgâr karşıdan çarptıkça tâ ci-

FIKRALAR - EĞLENCELER

Günün siması:

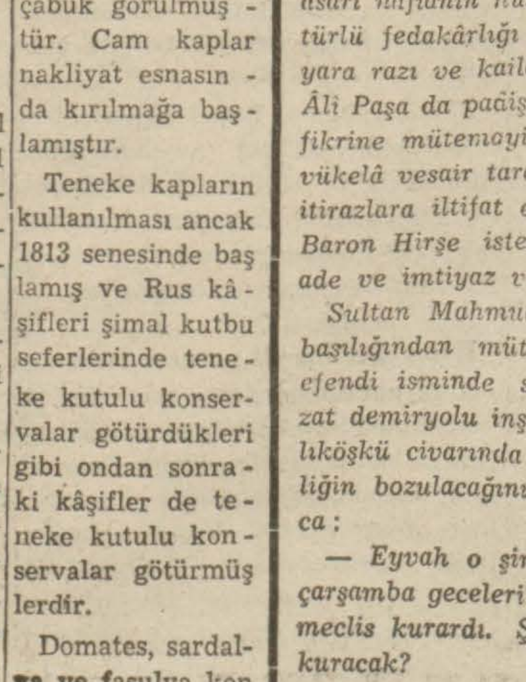

Prens Pol

28 nisan günü Belgradda 47 nci yıl dönümü kutlanan Yugoslavya Kral Naibi Altes Prens Paul 6 senedenberi müteveffa kral Aleksandr'ın eserini muvaffakiyetle devam ettirmektedir.

Tedbirli idaresi altında Yugoslavya büyük modern bir Avrupa devleti haline gelmektedir.

26 ağustos 1939 tarihli Sırp - Hırvat anlaşmasının neticelenmesi onun eseridir. Prens Paul'ün prenses Olga ile Zagrebe vaki ziyareti esnasında gördükleri içden gelen tezahürat, Prensin bütün Yugoslavyada sevildiğinin bir bürhanını teşkil etmiştir.

Chamberlain'i Berchtesgaden'e Götüren Tayyareci

Londradan bildirildiğine göre kaybolmuş bulunan Hava Yolları Korporasyonuna ait tayyarenin enkazı Loch Lomond civarında bulunmuştur. Bunlardan biri 1938 eylûlünde Çekoslovakya buhranı esnasında Chamberlainin Almanyaya yaptığı müteaddid hava yolculuklarının birinde tayyareyi idare etmiş olan pilot yüzbaşı King'di...

buraya gelinceye kadar hayli ıslanmış zaten ...

Konserva 127 Yaşında

Gıdaları saklamak usulünü bundan 127 sene evvel Parisli bir pastacı bulmuştur ve ordunun bu iş için tahsis ettiği 12000 franklık mükâfatı almıştır. Usulü, evvelce haşlanmış ve tuzlanmış etleri havası boşaltılmış cam kaplarda muhafaza etmekten ibaretti. Fakat bunun mahzuru çok çabuk görülmüştür. Cam kaplar nakliyat esnasında kırılmağa başlamıştır.

Teneke kapların kullanılması ancak 1813 senesinde başlamış ve Rus kâşifleri şimal kutbu seferlerinde teneke kutulu konservalar götürdükleri gibi ondan sonraki kâşifler de teneke kutulu konservalar götürmüşlerdir.

Domates, sardalya ve fasulya konservalar 1820 de apılmağa başlamış ve Kırım muharebesinde İngiliz - Fransız seferî kıtalarında mühim miktarda istihlâk edilmiştir.

1914 - 1918 harbi esnasında İngiliz ordusunun istihlâk ettiği konserva etin miktarı 37.000 tonu bulmuştur.

1939 eylûlünde İngiltere senede bir milyar yüz milyon kutu konserva imal etmekte ve bir milyar iki yüz milyon kutu konserva istihlâk ...

Tarihî fıkra:

Sultan Abdülâziz devrinde Rumeli cihetine inşası takarrür eden şimendifer hattının müntehası hakkında bir hayli fikirler dermeyan edildiği sırada vükelâ beyninde demiryolunun sarayı hümayun dahilinden geçirilmesine bir hayli muhalefet ve itiraz edildiği halde padişah, demiryolu gibi âsarı nafıanın husulü için her türlü fedakârlığı ifa ve ihtiyara razı ve kaildi. Sadrazam Âli Paşa da padişahın âmal ve fikrine mütemayil olduğundan vükelâ vesair taraflardan vaki itirazlara iltifat edilmemiş ve Baron Hirşe istenilen müsaade ve imtiyaz verilmişti.

Sultan Mahmudun Berberbaşılığından mütekait Hasan efendi isminde seksenlik bir zat demiryolu inşaatı için Yalıköşkü civarında vaki şimşirliğin bozulacağını haber alınca:

— Eyvah o şimşirlikte her çarşamba geceleri cin padişahı meclis kurardı. Şimdi nerede kuracak?

Diyerek izharı teessüf eyler durumuş.

52 Yaşlarında İki Kadın, İkiz Olduklarını Öğreniyorlar

Vercelli nüfus memurluğu geçenlerde nüfus kâğıdı itası için hemen hemen ayni mealde iki talp ile karşılaşmıştır. İstidalardaki resimler, doğum tarihleri ve soyadları ayni olup isimler ile kocalarının ismi ayrı bulunduğuna dikkat eden memur şüphelenerek istidaları ve evraklarını komiserliğe havale etmiştir.

Komiser de dosyayı tetkik ettikten sonra dilekçe sahiplerini memuriyetine celp lüzumunu görmüş ve her ikisini de davet etmiştir. Böylelikle 1888 tarihinde doğmuş olan ikiz kız kardeşler tanışmışlardır.

Derinleştirilen tahkikat neticesinde bu garip vaziyet aydınlanmıştır.

Ebeveyni meçhul olan bu ikizler küçükken yetimhaneye terkedilmişlerdir. Bir parça büyüyünce herbiri bir aileye evlâtlık olarak yerleşmiştir. Biribirinden habersiz olarak büyüyüp çoluk çocuğa karışan ikizler hayatta yalnız olmadıklarını bu su-

Doktor diyor ki:

Çocuklarda diş çıkarma

Çocuğunuz altı aylık oldu mu huysuzlanmağa başlar. Salyaları dudaklarından dökülür. Sık sık parmağını ağzına götürür.. İşte o zamanlarda yavrunuzun diş etlerine bakınız. muhakkak, bu diş etlerinin üst taraflarında beyaz beyaz lekeler göreceksiniz. Bunlar bebeğin ilk dişleridir.

Bu dişler şu sıra ile çıkar. Alt çene ön dişleri, bir iki ay içinde üst dişler de belirir. Birinci senenin sonunda bütün ön dişler çıkmıştır. Yavru bir buçuk yaşına bastığı zaman ilk azı dişleri belirir. İki yaşında köpek dişleri gözükür. İki buçuk yaşında da bütün dişleri tamamlanmış olur.

Tabiî bu devre çocuklarda rahatsızlıklar tevlid eder. Diş çıkarma bebeği rahatsız eder, sinirlendirir, uykusunu bozar. Salya ifrazatı artar, diş etleri iltihaplanır. Dişler çıktığı zaman çocuklarda ishal görülür.

Diş çıkarma elbet mikrobik olan zatürree, zatülcenb gibi hastalıklar tevlid etmez, fakat unutmamak lâzımdır ki yavruyu bu hastalıklara karşı zayıf düşürür.

Onun için bu diş çıkarma zamanında çok tedbirli bulunmak lâzımdır. Ağzı gargaralarla dezenfekte etmelidir. Gece uyurken biraz Bromure vermek yavrunun rahatsızlanmasına ve hırçınlanmasına mâni olur. Emziğin bilhassa temiz olmasına dikkat edilir...

Bu tedbirler alındıktan sonra, çocuğun diş çıkarma işi kolayca bertaraf edilir.

Ne pişireyim?

Birinci liste

Etli enginar dolması
Sigara böreği

Yurttaş:

İşin fenası yoktur. İşini fena yapan vardır.

Vatanperverliğin bir şartı da işini sevmektir. Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

İngiliz Kabinesi İtimat kazandı

(Birinci sayfadan devam)

içinde cereyan etmiş, mücadeleyi sonuna kadar şiddetle devam arzusu izhar edilmiştir.

Buna rağmen hükûmet muhalifler tarafından, İngiliz parlamento tarihinde misline az tesadüf edilmiş, çok şiddetli tenkitlere maruz kalmıştır.

Filhakika, ilk sözü alan muhalefet lideri Atlee, Norveç harekâtına iştirak eden müttefik muhariplerin hatıralarını tazizle yâdederek Norveç milletine sempatilerini bildirmiş, sonra da Chamberlain'le Churchill'i bilhassa nikbin nutuklar irad etmek suretile halktan hakikati gizlemeğe çalışmakla itham etmiş ve ezcümle şöyle demiştir:

«Baştakiler Değişmelidir!»

«Zamanında hareket edilmediği âşikârdır. Mesuliyeti üzerlerine almış olanlar hayatlarında bir çok muvaffakiyetsizliğe uğramış kimselerdir. Çekoslovakya ve Polonya muvaffakiyetsizliklerini Norveç muvaffakiyetsizliği takip etmiştir. Başvekil mesai arkadaşlarına fazla itimad ediyor. Halbuki bunlar hayatta muvaffak olmıyan veya istirahat ihtiyacında bulunan insanlardır. Bu hayat memat mücadelesinde mukadderatımızı âcizlere teslim edemeyiz.

Memlekette endişe artmaktadır. Harbi kaybetmiyoruz. Fakat harbi kazanmak için başa başka insanlar geçmelidir. Memleket ve milletin kaderini naibi Emîr Abdülilâh ara -

Bundan sonra söz alan sabık nazırlardan Amery de hükûmeti şiddetle tenkit etmiş ve bir avuç Almanın işgal ettiği Trondhjemin müttefikler tarafından istirdad edilememesinden hayret duyduğunu söylemiş, hükûmet değişmedikçe ve harbi umumide Lloyd George'un kurduğu kabineye benzer bir kabineye ihtiyaç olduğunu ilâve ederek hükûmete hitaben sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Artık sizden bıktık. Allahaşkına artık gidiniz.»

İşçi Partisi Chamberlain'i Tenkit Ediyor

İşçi partisi grupunun bir saatten fazla süren içtimaı neticesinde, müzakerenin kifayeti ve celsenin taliki aleyhine rey verilmesi takarrür etmiş ve hükûmet siyasetinin tasvib edilmemesine karar verilmiştir.

Bu karar üzerine müzakerelere devam edilmiş ve bu ikinci celsede ilk sözü Londra şehir meclisi reisi ve işçi partisi âzasından Herbert Morisson almıştır.

Morisson hükûmetin Norveç siyasetini çok şiddetle tenkit ederek, apaçık ve âşikâr olan hâdiseleri göremiyecek kadar beceriksizlik böstermiş ve harbin sirayet edebileceği bütün sahaların dikkatle tarassut edilmesi lâzım geldiğini tebarüz ettirmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Yaşlı ve yorgun bir nazır istemiyerek tehlikeli olabilir. Bu variddir. Gerek harpten evvel, gerek sonra bir çok nazırlar hata işlediler. Bunlar meyanında bilhassa Başvekil, Maliye Nazırı ve Hava Nazırı bunlar medevresinde mütemadiyen hata işleyanındadır. Bu nazırlar 1931-1939 diler

Sulh Yapılabilirdi

«Eğer sulh âkılâne ve müştereken tanzim edilmiş olsaydı, harp bertaraf edilebilirdi. Bu harbe girmekten mesul olanlar bu üç kişidir. Bu harp bizim için hayatî ehemmiyeti haizdir. Bir kaç beceriksizin yüzünden bu harbi kaybedemeyiz.»

Morisson, muhalefet partisinin, celse sonunda itimad reyini müzakereye koyacağını söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

«— İstiyorum ki, Avam Kamarası âzasının vereceği karar memleket efkârıumumiyesini temsil etsin ve İngiliz milletinin bütün kuvvetleri ve Başvekilden beklenen bütün kabiliyetini seferber ederek zafere kadar mücadeleye devamda ısrar ettiğini isbat tsin.»

Chamberlain'in Sözleri

Başvekil, bu sırada müdahale ederek, Morissonun vaziyeti vahim gördüğünü söylediğini ve fakat bu sözleyni vaz yeti daha ziyade vahimleşirmekten başka bir şey yapmadığını söylemiştir. Tenkitlere kısaca cevap veren ve lehde, aleyhde epey gürültülere sebep olan Chamberlain, beyanatını alkışlar içinde şöyle bitirmiştir:

«— İtimad reyini kabul ediyorum. Hiç değilse bu sayede, kim bizimle beraber, kid meğildir, anlamış oluruz. Bu akşam mecliste dostlarımın müzaheretine güveniyorum.»

Lloyd George'un Tenkitleri

Hükûmete karşı olan hücumların en şiddetlisini bu meşhur ihtiyar yapmış ve o da Norveç seferini tenkit ve cesaretini methetmiştir.

kit ve muharip kuvvetlerin şecaat

Lloyd George Norveç mağlûbiyetine rağmen paniğe asla lüzum olmadığını söylemiş, idarenin iyi ellere geçtiği takdirde zaferin kazanılacağını ilâve etmiş ve netice itibarile hükûmeti istifaya davet etmiştir.

Lordlar Kamarasında

Londra, 8 (Hususî) — Harbin sevk ve idaresi hakkındaki müzakerelerde Lordlar kamarasında muhalefet işçi partisinden Lord Strabolgi, Norveç harbinin icap ettiği şekilde sevk ve idare olunmadığını, kusurun hükûmet erkânında bulunduğunu söylemiş ve Norveç harbi hakkında hususî bir tahkikat komitesi teşkilini istemiştir.

Vecizelerin şerhi

Bir milletin ıztırabı müsbet bir şeydir... Bir milletin büyüklüğü, o ıztıraba karşı gösterdiği alâka ile ölçülür!

Akil Muhtar

Doktor Akil Muhtarın bir nutkundan aldığımız bu özlü söz, mutlak surette, büyük bir hakikati ifade ediyor.

Bir millet kendi sinesinde inliyen ıztırabı ne kadar yakından duyar, onu dindirmek için ne kadar alâka ve gayret gösterirse, o millet o nisbette uyanık, canlı ve büyük olur. Faziyenin aksi de doğrudur. Bir millet, kendi evlâtlarının ıztırabına ne kadar kayıtsız, ne kadar hissiz olursa, o millet o nisbette geri, cansız ve küçük olur. Biz muhitimizin ıztırabını ne kadar benimsersek, o ıztırabı dindirmek için ne kadar yardım edersek insanlığımızın payesini ve şerefini yüceltmiş, vicdanımızı ferahlatmış oluruz. Bunu daima kendimize bir ölçü saymalı ve maneviyatımızı bu ölçü ile ölçmeliyiz.

Merkez teşkilâtı memurlarının yardım sandığı

Ankara, 8 (Hususî) — Dahiliye merkez teşkilâtı memurları için bir Tasarruf ve Yardım sandığı projesi hazırlanmaktadır. Sandık, memurların doğum, ölüm, evlenme ve hastalık hallerindeki ihtiyaçlarını karşılıyacaktır.

Hatayda ipek böceği istasyonu

Ankara, 8 (Hususî) — Hatay ipekçiliğini inkişaf ettirmek ve bugünkünden daha verimli bir hale getirmek üzere, Ziraat Vekâleti tarafından Antakyada bir İpek Böceği istasyonu tesis edilecektir.

Müsabakamızı kaçırmayın

Resmî Otomobiller Tahdit ediliyor

(Birinci sayfadan devam)

lamıştı. Bu lâyiha umumî heyete gelmeden, divanı muhasebat, devlet şûrası, temyiz mahkemesi reislerile, temyiz baş müddeiumumisine de birer otomobil tahsisi için hükûmet tarafından yeni bir kanun lâyihası verilmiş ve Meclis bu yeni teklifle beraber eskisinin de değiştirilmesini istemişti. Encümen bu hususiaki tetkikleri bitirerek yeni bir esbabı mucibe ile lâyihayı riyasete vermiştir.

1 haziran 940 tan itibaren meriyete girmesi istenilen lâyiha otomobil tasarrufunun yalnız resmî devlet dairelerine değil, şirketlere ve menafii umumiyeye ait müesseselere de teşmilini istemektedir.

Lâyihaya merbut listede, otomobillerin tahsis edileceği makamlar, istimal müddetleri ve fiyatları da gösterilmiştir.

Liste, makam otomobillerini şahsî arabaları gibi kullanabileceklerle sırf vazife için istimal edebilecek olanları ihtiva eden iki cedvelden ibarettir.

BİRİNCİ CEDVEL:

Büyük Millet Meclisi Reisi 4500 liralık 1 adet 5 sene, Başvekâlete 7000 ve 4500 liralık beşer sene kullanma müddetile iki araba, Genelkurmay başkanlığına 5 sene için 7000 liralık bir araba, Vekâletlere 4500 zer liralık 5 şer sene için birer araba, Hariciye Vekâletine 2500 liralık 5 sene müddetle ikinci bir araba, Temyiz mahkemesi reisine 4000 liralık 5 sene müddetle bir araba, Divanı Muhasebat riyasetine 5 senelik 4000 liraya bir araba, Cümhuriyet baş müddeiumumisine 5 sene müddetle 4000 liralık bir araba, umumî müfettişlere 4000 liralık beş sene müddetle birer araba, ordu müfettişlerine 5 şer sene müddetle dörder bin liralık birer araba, donanma komutanına 7 sene müddetle 4000 liralık bir araba, Genelkurmay ikinci reisine 5 senelik 4000 liraya bir araba, Hariciye Vekâleti umumî kâtibine 5 sene için 4000 liralık bir araba, elçiliklere 7 sene için üçer bin liralık birer araba.

Bu cedveldeki makamları işgal eden zatlar otomobilleri şahsî malları gibi kullanabileceklerdir.

İKİNCİ CEDVEL:

Kolordu komutanlarına 2500 liralık 4 sene müddetle birer araba, müstahkem mevki komutanlarile tümen komutanlarına ayni fiyat ve müddetle birer araba, jandarma umum kumandanına ve İstanbul emniyet müdüriyetine de ayni kıymette ve fakat 5 sene miadlı birer araba tahsis edilecektir.

Bu cedvelde isimleri bulunanlar ise otomobilleri ancak memuriyet vazifeleri esnasında kullanabileceklerdir.

Cedvele dahil olmayan otomobiller

Cümhurreisliği emrindeki otomobiller bu kanunda yazılı kayıtlara tâbi olmayıp ihtiyaça göre tesbit olunur.

Bu iki cetvel dışında, askerî kıtaatı ve garnizonları ve diğer müesseseleri teftiş hizmetinde kullanılmak üzere Millî Müdafaa Vekâleti emrinde 5 binek otomobili bulundurulabilir.

Tahsil dairelerini teftiş ve para nakillerinde kullanılmak üzere İstanbul defterdarlığı emrine bir binek otomobili tahsis olunabilir.

Başvekâlet emrinde de, ecnebi misafirlere tahsis edilmek üzere ayrıca dört otomobil bulunabilecektir.

Askerî daire ve müesseselerde umumî veya kısmî seferberlik veya hut manevra icrası halinde bu kanun hükümlerinden müstesna olarak kendilerine ait mevzu usullere göre nakil vasıtası kullanılabilir.

Amerika-Türkiye tayyare yolculuğu

(3 üncü sahifeden devam)

azzam makineye bir daha hayretle baktık, tayfalara ve kumandan kaptan Lorber'e teşekkürler ettik. İki garsondan başka tayyarenin dokuz tayfası vardı. Bu adede dahil bulunan radyo operatörleri bir dakika vazifeleri başından ayrılmamışlar, hava hakkında mütemadiyen rapor verip rapor almışlardı. Yolda can sıkıcı hiçbir hâdise olmadı. Tıpkı köprüden Haydarpaşaya gider gibi noktası noktasına arızasız bir seyahat.

Tamamile madenden yapılan tayyare teknikteki tekâmülün mükemmel bir nümunesidir. Makineler on sekiz saat zarfında bir an bile durakiamamıştır. Gövdenin üst tarafına takılan tek kanat uçtan uca elli metre boyundadır. Bu sayede tayyare içindekiler her tarafı rahatça seyredebilirler. İkinci bir küçük kanada benzeyen benzin tankları altta tomba zın içine yerleştirilmiştir. Kaptana ve tayfalara mahsus yatak odaları yolcu salonunun üstünde ikinci kattadır. Tayyarede yemek pişirilmez. Bütün yemekler evvelden hazırlanmış, havasız kaplarda saklanmıştır.

Birçok kimseler Atlas denizi üstünde uçmanın korkunç ve tehlikeli olup olmadığını bana soruyorlar. Hayır, hiç tehlikeli değil, bilâkis çok caziptir. En ince teferrüatına varıncaya kadar herşey o derece dikkatle tertip ve tanzim edilmiştir ki hiçbir kimse ne heyecana düşmüş, ne de bir korku duymuştur. Tayyarenin planı, yolcuların yeri, rahati, herşey mükemmel denecek bir haldedir. Tayfanın her biri vazifesinin o kadar eridir ki hiçbir telâş ve heyecana kapılmadan alelâde bir iş görür gibi işler.

Lizbon'da bir gece otelde kaldıktan sonra ertesi sabah bir İtalyan tayyaresile oradan hareket ettim. Bu tayyare yirmi kişilik olduğu halde Clipper'e nisbetle çok küçüktü. Clipper bunun bol bol iki misli büyüklüğünde idi.

Öğle yemeği zamanında İspanyada Seville'e indik.. Burada etrafı seyir için iki saatimiz vardı. Oradan Sierra Nevada dağlarını aşarak, Cebelitarık kayasını uzakta, sağ gerimizde bırakarak Akdenizin garp suları üstünden İspanya Fas'ında Melila'ya vardık ve geceyi orada geçirdik. Ertesi günü başka bir tayyare ile Minorka adasındaki Palma'ya, oradan Sardinia adası üstünden doğru Roma hava liman na girdik. Bir gece Romada kaldık. Ertesi günü öğle yemeğini Brindizi'de yiyerek yine tayyare ile Roma'dan Atina'ya geldik. Ferdası gün öğle vakti Romanya vapurile Atinadan hareket ederek nisanın altıncı cumartesi sabahı İstanbula vasıl olduk.

Bu suretle Nevyorktan İstanbula kadar seyahat beş buçuk gün sürmüştür. Bu müddet nisanın on sekizinci gününden itibaren bir gün daha azalmıştır. Çünkü İtalyan tayyaresi şimdi Lizbon'dan doğru Roma'ya bir günde, doğu ile batı arasında gelmektedir. Atina ile İstanbul arasında tayyare işlediği takdirde daha kısalacak, atide Nevyorktan İstanbula üç günde gelinebilecektir.

Amerika ile Türkiye arasında böyle bir seyahatin tavsiyeye şayan olup olmadığını benden soruyorlar. Hava seyahatinden rahatsızlık duymıyanlara bu seyahati tavsiye edebilirim. Masrafı da birinci mevki tren ve vapur ücretinden çok fazla değildir. Konforla emniyet meselesi pek o kadar endişeye değmez. İkisi de hemen hemen mükemmel denebilecek derecededir. Hava yolculuğunda hemen her gün yapılmakta olan ıslahat pek yakında o dereceyi bulacaktır ki Nevyork'tan İstanbula yapılacak bir seyahat İstanbuldan Adanaya yapılacak tren yolculuğundan daha tehlikeli ve daha heyecanlı olmıyacaktır. Mahaza gerek yolcular gerek postalar için temin edilen sürat ve menfaat, bilhassa harp zamanında karmakarışık birçok müdahaleler den masuniyet hava seyahatini terciha kuvvetle sebep olabilirler.

YENİ NEŞRİYAT

Genel Dil Bilgisi

Saim Ali Dilemre

İstanbul Devlet Basımevi 506 Sahife

Senelerce İstanbul Üniversitesi adlî tıb kürsüsü hocalığını liyakatle işgal etmiş bulunan muhterem profesör Saim Ali Dilemre ayni zamanda kıymetli bir dil bilginimizdir.

İlk defa olarak bizde umumî dil bilgisine ait esaslı ve geniş bir tetkik eseri, muhterem profesörün himmetile devlet Basımevi tarafından neşredilmiş bulunuyor. Genel Dil Bilgisi adını taşıyan kitabın daha kapağından anlaşılıyor ki tetkik ettiği mevzu çok çetin ve ayni zamanda engindir. 506 sayfadan ibaret birinci kitapta şu bahisler münderiç bulunmaktadır:

Genel Dil Bilgisine giriş.

Cenubî Asya, Amerika, Afrika - Hamits - Semitik dil bölgeleri,

Genel Dil Bilgisine giriş kısmında profesör dilin menşeini tetkik etmekte, ve 80 - 100 kelimeyi ihtiva etmesi icap eden bir kültür dili seviyesine Türk dilinin erişmesi için ne gibi esaslardan hareket etmek icap ettiğini kısaca yazmaktadır. Hazırlanmakta olduğu bildirilen ikinci cildin de bir an evvel neşrini temenni eder Türk kültürüne yaptığı ve yapmakta olduğu hizmetlerden dolayı muhterem profesörü tebrik ederiz.

Müellif şimdilik bu bilginin birinci kısmını yer yüzü dil bölgelerini (Géolinguistique) ve dil yapısının başlıca tiplerini (Typologie) yi ele almıştır.

Müellife göre umumî dil bilgisi adile üç bahis murat edilmektedir:

1 — Genel morfoloji yahut Typologie

2 — Dil hayatiyayı

3 — Dil bilgisi tarihi.

Yeni tersane için on milyon lira ayrıldı

(Birinci sayfadan devam)

Vapurların inşası için ayrılan on milyon liralık tahsisat memleketin büyük ihtiyaç hissettiği Tersane tesisine sarfolunacaktır.

Bu sebeple Tersanenin yerini tesbit etmek ve en elverişli yeri bulmak için yapılan tetkikler birkaç güne kadar neticelenecek ve heyet pazartesi günü Ankaraya dönecektir. Şimdiye kadar yapılan tetkikler neticesinde Halicin bu işe elverişli olmadığı anlaşılmıştır. Çünkü Tersanede on bin tonilatoluk ve hattâ daha büyük gemiler inşa edilmesi mukarrerdir. Halbuki bu şekilde büyük bir Tersane yapılabilmesi için evvelâ Halicin temizlenmesi icap etmektedir ki buna da milyonlarca lira sarfedilmek icap etmektedir. Tersanenin Tuzlada kurulması kuvvetle muhtemeldir.

Görüşler ve Düşünüşler

Evet ama, Uşak yine uşaktır!

(3 üncü sahifeden devam)

Haydi hatır için biz (yanıldık, böyle bir şey söylemedik, esasen böyle bir şey yoktur) diyelim. Bizim sözümüzle ne hilkat, ne fıtrat, ne de herkesin bildiği bir hakikat değişmez. Çünkü uşak, yine uşaktır, daima uşaktır!

SELİM SABİT

KONSER

Konservatuar koro

Konseri orkestra refakatile solistler F. V. Ştatzer - İ. Balkır

ŞEF: *Muhiddin SADAK*

11 mayıs 940 cumartesi günü saat 21 de Fransız Tiyatrosunda

ZAYİ

Tatbik mühürümü kaybettim. Yenisini yaptırcağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Davutpaşa, İsa kapısı No. 52

Fatma Düzcevahir

İstanbul Defterdarlığından:

Satılacak Gayrimenkulün bulunduğu mahal ve nev'i	Muhammen satış bedeli Lira Kuruş	Muvakkat teminat Lira Kuruş
Kısıklıda cadde üzerinde 47,7 No. lu 2 hektar 75 ar 75 metre murabbaı tarla.	551 00	42 00
Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinin Kızılcık sokağında eski 9 yeni 25 sayılı evin 6/20 hissesi.	540 00	41 00
Kadıköyünde Osmanağa mahallesinin Çanakkale caddesinde eski 46 yeni 94 sayılı evin 2/96 hissesi.	40 00	3 00

Yukarıda yazılı gayrimenkuller hizalarındaki muhammen bedeller üzerinden ayrı ayrı satılmak üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. Arttırma 27 Mayıs 940 Pazartesi günü saat on dörtte Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Tarlanın satış bedeli defaten ve nakden diğerlerinin ikinci tertip mübadil tasfiye vesikasile de tediye olunabilir. İsteklilerin muvakkat teminatla muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları.

(3779)

KAĞIT FİATLARI

Sümer Bank Sellüloz Sanayii Müessesesinden:

Ahvali hazıra dolayısile ham madde fiyatları yükselmiş bulunduğundan İstanbulda Yemiş İskelesinde kâin satış depomuz, kâğıtlarda asgarî bir balya ve mukavvalarda asgarî bir paket olmak üzere, bademe aşağıda yazılı fiyatlar üzerinden satışta bulunacaktır:

Birinci hamur yazı kâğıdı	Kilosu	50	Kuruş
İkinci hamur yazı kâğıdı	»	39	»
Biletlik kâğıtlar (Beyaz)	»	39	»
Biletlik kâğıtlar (Renkli)	»	42	»
Bir taraflı sellüloz ambalaj kâğıdı			
Beyaz 80 gram ve yukarısı	»	39	»
Beyaz 80 gramdan aşağısı	»	46	»
Bir taraflı renkli sellüloz kâğıdı	»	48	»
İki taraflı renkli sellüloz kâğıdı	»	54	»
Kraft ambalaj kâğıdı	»	39	»
Kraft taklidi ambalaj kâğıdı	»	35	»
Şrenz Bakkal kâğıdı			
70 ve 110 gramlık	»	25	»
110 gramdan yukarısı	»	24	»
Beyaz karton	Paketi	705	»
Gri karton	»	545	»

Diğer şehirler tüccarlarının istifadesini temin için badema bu gibilerin yukarıda yazılı satış depomuzun adresine istedikleri kâğıtları bildirmeleri ve ayni zamanda kâğıt bedellerinin havalesile kâğıtları depomuzda teslim alacak kimsenin isim ve adresini iş'ar etmeleri lâzımdır. Talepler sıraya konulacak ve depodaki mevcut nisbetinde karşılanacaktır.

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA NEVRALJİ, NEZLE, GRİP, KIRIKLIK

ve bütün ağrıları derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakınınız. Her yerde pullu kutuları isteyiniz.

28 senelik tecrübeli, Eli çabuk sünnetçi, İstanbul Küçük Sıhhat Okulundan mezun
RİFAT KÖPRÜLÜ
Her nevi aşı ve enjeksiyonları tatbik ve takip eder.
Adres: Beyoğlu, İngiliz Sefareti karşısı No. 47 Güneş apartımanı.
ENJEKSİYON SANTRALİ
Ev: Erenköy, Telefon: 52-73

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye Mütehassısı
Lokman Hekim
Divanyolu 104
Muayene saatleri pazar hariç her gün 2.5 - 5, salı ve cumartesi sabahları 9 - 11 hakiki fıkara kabul olunur.
Tel. 22393

HASAN PUDRASI VE KAR KREMLERİ

En ince ve en nefis mevaddı iptidaiyeden ve bahar çiçeklerinden istihzar edilmiş olup terkibinde cildi temizleyici ve yumuşatıcı maddeler vardır. PUDRA ve KREM alırken mutlaka HASAN markasına dikkat ediniz.

EREĞLİ HAVZASI
Kömürleri Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden

"Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği„ Merkezi ZONGULDAKTADIR.

Birlikten kömür almak istiyen müstehliklerin 15 mayıs 1940 tarihine kadar İstanbulda Tophanede, İskele caddesinde 28 numarada ve 15 mayıs 940 tarihinden itibaren de doğrudan doğruya Zonguldakta SATIŞ BİRLİĞİ MERKEZİNE müracaat eylemeleri lâzımdır.

KÖMÜR SATIŞ ŞERAİTİ:

1 — Kömür alıcılarının kömür bedelini peşinen ödemeleri şarttır.
2 — Kömürler Havzada F.O.B. olarak teslim edilecektir.
Telgraf adresi: ZONGULDAK - SATIKÖMÜR - Telefon: 145
Zonguldak.

İstanbul Defterdarlığından:

	Senelik icar	İcar bedeli	Muvakkat teminat
	Li.	Sene	Li.
Kadıköyünde Fenerbahçe mesiresi yanındaki deniz banyo mahalli	450	3	102

Yukarıda mevkii yazılı banyo mahalli hizasındaki muhammen senelik icar bedeli üzerinden üç sene ve açık arttırma usulile kiraya verilecektir. Senelik kira bedeli dört müsavi taksitte ve her taksit nakden ve peşindir. İhale 20/5/940 pazartesi günü saat 14 de Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır. Taliplerin muvakkat teminatlarını yatırıp muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (3593)

İNHİSARLAR U. MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Cinsi	Miktarı	Muh. Bedeli Lira Kr.	% 7,5 Teminatı Lira Kr.	Ekslitme Şekli	Saati
Kırmızı hareli aleminyum kâğıdı	360×600 200 kilo	Sif 640.—	48 —	Açık ek.	14
Çadır	30 adet	2850.—	213 75	» »	15

1 — Şartname ve kâğıt nümunesi mucibince yukarda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme açık eksiltme usulile ihale olunacaktır.
2 — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.
3 — Eksiltme 22/5/940 çarşamba günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
4 — Şartnameler sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde %7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «3704»

EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ
Kömür Satış Şubesinden:

Ereğli Kömürleri İşletmesi Kömür Satış Şubesinin bilûmum mevcudat, taahhüdat ve matlûbatı bütün hukuk ve vecaibile 3780 numaralı kanuna müsteniden 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararı hükmüne göre teşkil edilen:

«Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği»ne devredilmiş olduğundan alâkadarların her türlü işleri için 15 mayıs 1940 tarihinden itibaren merkezi ZONGULDAKTA bulunacak olan adı geçen Satış Birliğine müracaat etmeleri.

ZAYİ — İstanbul Emniyet dördüncü şubesinden 937 senesinde almış olduğum 31/5400 sayılı ikamet vesikamı zayi ettim. Türk vatandaşı olduğumdan hükmü olmadığımı ilân ederim.
Aksaray Ordu caddesi 393 No. lı bakkal Ömer Lûtfi

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim, Talimhane Palas No. 4
Hastaları her gün saat 15 den sonra kabul eder. Telefon: 40127

FOSFARSOL
EN BİRİNCİ
Kan, Kuvvet, İştiha Şurubudur

FOTO MAGAZİN
Türkiyenin
En Mütekâmil Edebî San'at Salon Mecmuası

Sizi alâkadar eden her mevzuda en cazip yazı ve resimlerini sanat hareketlerini, edebiyat sinema ve fikir hayatında en güzel nümuneleri bulacağınız yegâne mecmuadır.

Üç renkli bir kapak içinde 108 sahife 25 kuruş.

İstanbul Defterdarlığından:

Mütekaidin, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine:

1 — Bilumum zat maaşları sahiplerinin birinci altı aylık yoklamaları 9/5/940 tarihinde başlıyacak ve 25/9/940 tarihinde bitecektir.

2 — Yoklamalar her gün saat dokuzdan - 12 ye ve 13 den 17 ye kadar devam edecektir.

3 — Zat maaşları sahipleri fotograflı nüfus cüzdanlarile resmî senetlerini ve birer tane yeni çekilmiş fotograflarını ve malûl olanlar malûliyet raporlarını yoklama ilmühaberlerile bizzat getirip ibraz etmeğe mecburdurlar.

4 — 25/5/940 tarihine kadar yoklamaya gelmiyenlerin muameleleri ancak umumî maaş tevziatından sonraya bırakılacaktır. Alâkadaranın buna göre mensup oldukları malmüdürlüklerine müracaatları.

Böbrek, mesane, prostat ve idrar yolu hastalıkları muayenehanesi
Dr. Sedat Kumbaracılar
Ürolog - Operatör
SİRKECİ: Tramvay caddesi Viyana oteli sırasında No. 42 üst kat

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti Lira Kr.	Pey parası Lira Kr.	
326 84	24 51	Küçükpazarda Yavuz Sinan mahallesinde Sağrıcılar sokağında eski 33 yeni 27 No. lu ahşap iki baraka oda ve arsasının tamamı (5986)
1955 73	146 68	Çemberlitaşta Molla Fenarî mahallesinde eski Medrese sokağında eski 5,7 yeni 9,11 No. lu arsanın tamamı. (7046)
206 84	15 51	Çarşıda Divrik sokağında 16 No. lu dükkânın tamamı (4636)
225 20	16 89	Mercan Dayahatun mahallesinde Valde hanı ikinci kemer üst katta 42 No. lu kâgir odanın tamamı (4926)
138 30	10 37	Aksarayda Gureba Hüseyin ağa mahallesinde eski Horhor yeni Mehmet Lûtfi sokağında eski 26 yeni 21 No.lu arsanın tamamı (6057)
204 56	15 34	Çarşıda Ressam Basmacılar sokağında eski ve yeni 25 No. lu dükkânın tamamı (105)
210 26	15 77	Çemberlitaşta Molla Fenarî mahallesinde Vezir hanında üçüncü katta eski 19 yeni 13 No. lu kâgir odanın tamamı (6067)
213 00	15 98	Kumkapıda Bayram Çavuş mahallesinin Taşçılar sokağında eski 10 yeni 14 No. lu ve 106,50 metre murabbaındaki arsanın tamamı (1295)
177 48	13 31	Büyük Çarşıda Uncu sokağında 28 No. lu kâgir dükkânın tamamı (5862)
377 10	28 29	Beyazıtta Camcı Ali mahallesinin Cümhuriyet cad. eski 88 yeni 90 No. lu 12 metre murabbaındaki dükkân arsasının tamamı (5923)
150 20	11 27	Beyazıt mahallesinin Batpazarı, Hacı Memiş sokağında 24 No. lu havasız kâgir dükkânın tamamı
350 18	26 27	Fatihte İskenderpaşa mahallesinde Veli Ef. sokağında Meşruthane arsası (939)

Yukarıda yazılı emlâk 7/5/940 tarihinden 8/6/940 günü saat 11 e kadar bir ay içinde pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kalemine müracaatları. (3805)

Sahib ve Neşriyat Müdürü: Z. T. EBÜZZİYA
Basıldığı yer: MATBAAİ EBÜZZİYA

İngiliz

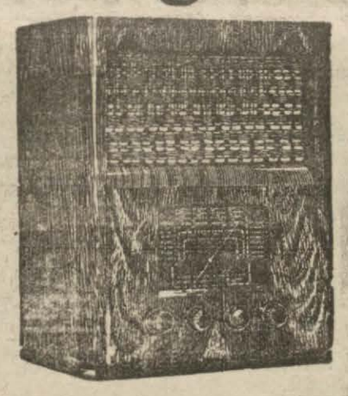

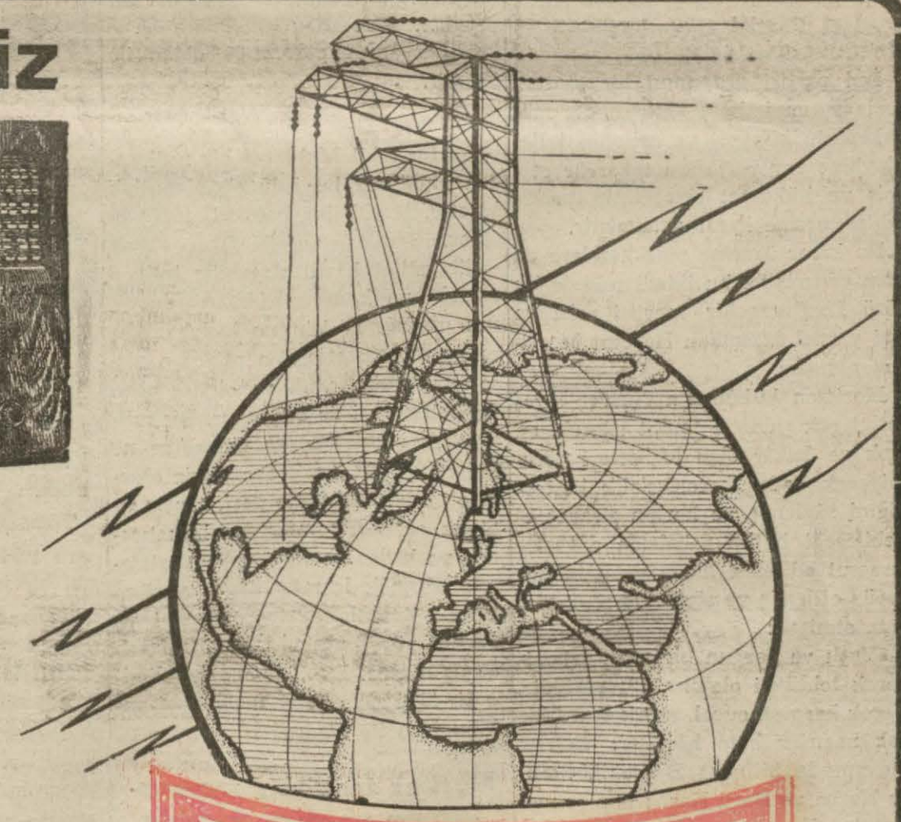

FERRANTİ
RADYOSUNUN

Kıymetinden çok fazla değeri vardır.

Ferrantı İsmini taşıyan her ahize ve teferrüatı, dünyada bulunan en hassas, temiz ve sağlam maddelerden yapılır. Dünyada bunlardan daha hassas, temiz ve sağlam maddeler bulunması mümkün olduğu zaman, bunları kendi cihazlarında ilk kullanacak müessese şüphesiz ki FERRANTİ'dır.

FERRANTİ AHİZELERİNİN İşçiliği ise, en yüksek ve fennî işçiliktir.

FERRANTİ LİMİTED
MOSTON — MANCHESTER
Umumî Türkiye Mümessilliği:
N. STEFANİDİS ve S. SİGALAS ŞİRKETİ
Galata, Voyvoda Caddesi No. 38. Tel: 49302
Anadolu vilâyetleri için acentelik verilir.

rüzgâr, karşıdan çarptıkca tâ ci- buraya gelinceye kadar hayli ıslanmış zaten